

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Інститут соціології Національної академії наук України
Освітня програма	57319 Соціологія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	054 Соціологія

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	3650
Повна назва ЗВО	Інститут соціології Національної академії наук України
Ідентифікаційний код ЗВО	02030293
ПІБ керівника ЗВО	Головаха Євгеній Іванович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	i-soc.org.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/3650>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	57319
Назва ОП	Соціологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	054 Соціологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Тип освітньої програми	Освітньо-наукова
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Магістр (ОКР «спеціаліст»)
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Випусковий відділ
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	Дирекція, завідувач аспірантури та докторантури, наукові відділи, Центр наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	01021, м. Київ, вул. Шовковична, 12
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>не передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	<i>відсутня</i>
Мова (мови) викладання	Українська, Англійська
Партнерський заклад (якщо програма реалізовується у співпраці з іншим закладом вищої освіти)	Київський національний університет імені Тараса Шевченка 41
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	21482
ПІБ гаранта ОП	Злобіна Олена Геннадіївна
Посада гаранта ОП	Завідувачка відділу соціальної психології
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	ZlobinaOG@nas.gov.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(097)-334-13-40
Додатковий телефон гаранта ОП	+38(044)-255-71-07

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
очна денна	4 р. 4 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Інститут соціології НАН України був утворений як науково-дослідна установа у 1990 р. та є однією з провідних організацій у сфері підготовки наукових кадрів в галузі соціології в Україні. З моменту його створення та до 2016 року підготовку аспірантів за соціологічними спеціальностями здійснювали наукові відділи інституту. Освітньо-наукову програму «Соціологія» розроблено в 2016 р. на основі попереднього досвіду підготовки аспірантів в Інституті та згідно з вимогами Закону України «Про вищу освіту» (редакція від 13.03.2016 р.) і «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», затвердженою Постановою Кабінету Міністрів України № 266 від 23.03.2016 р. Згідно Ліцензійних умов, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року №1187 була створена проектна група під керівництвом академіка НАН України Ворони В.М. Підготовлена цією групою перша редакція освітньо-наукової програми «Соціологія» (галузь знань 05 – соціальні та поведінкові науки, спеціальність 054 – соціологія) була ліцензована за наказом МОН України № 1111 від 15.09.2016. У 2018 р. для забезпечення діяльності аспірантури Інституту соціології НАН України був створений випусковий відділ. У 2020 р. було підготовлено нову редакцію ОП з метою забезпечення дотримання вимог Закону України «Про вищу освіту», Довідника ЄКТС та Європейських стандартів і рекомендацій забезпечення якості вищої освіти. Нова редакція ОП (затверджена рішенням Вченої ради Інституту соціології НАНУ від 14.12.2020 р. та введена в дію наказом директора від 31.12.2020 № 107) враховувала колегіальну оцінку, яку здійснювали аспіранти, викладачі, наукові керівники, гаранті інших програм за тією ж спеціальністю, партнерські наукові інституції та соціологічні центри. Затвердження Стандарту вищої освіти зі спеціальності 054 «Соціологія» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (наказ МОН України від 30.12.2021 р. № 1505) стало поштовхом для підготовки наступної редакції ОП (затверджена рішенням Вченої ради Інституту соціології НАНУ від 31.05.2022 р. та введена в дію наказом директора від 1.06.2022 № 73). При її створенні були враховані пропозиції фахівців у галузі соціології, стейкхолдерів-роботодавців, науковців Інституту, здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП, випускників ОП, рекомендації НАЗЯВО, НМКУ. Було проаналізовано і підтверджено відповідність усіх компонентів ОП вимогам кваліфікаційного рівня «доктор філософії» Національної рамки кваліфікацій та Стандарту вищої освіти зі спеціальності 054 «Соціологія» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Діюча редакція ОП ґрунтується на стандартах наукової культури і сучасних практиках наукової освіти ЄС і спрямована на оптимальне поєднання навчальної і дослідницької складових.

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року	У тому числі іноземців
			ОД	ОД
1 курс	2023 - 2024	2	2	0
2 курс	2022 - 2023	2	2	0
3 курс	2021 - 2022	3	3	0
4 курс	2020 - 2021	1	1	0
5 курс	2019 - 2020	0	0	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	програми відсутні
другий (магістерський) рівень	програми відсутні
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	57319 Соціологія

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	2349	323
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	2349	323
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	257	323
Приміщення, здані в оренду	257	323

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>ОНП_2016.pdf</i>	YnU8bnKn+yfuzGaFwv2tw+kD8Xb6sWLseWb66sNuS3A= =
Освітня програма	<i>ОНП_2022.pdf</i>	fag3uWhL6xc+ZeHUev1aHaAAQBoXmZpdQwCJUcRaC+ Q=
Освітня програма	<i>ОНП_2020.pdf</i>	7ITaoZvnhEG9D9HJ7zYEw/mJdMydoogf7FFHYmSjPTo= =
Навчальний план за ОП	<i>Navch-Plan_054_ISNANU.pdf</i>	PO5aLnBT+UbWEQXtfZOPCuoZjC/aZUaZfETxijmeEXo= =
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія_В.І.П.pdf</i>	aQVhGlsqmPV567JpmdokzvoMNoM7D9WcaWBocSjOG mI=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія_Кутуєв.pdf</i>	XglPIqTYuJqpQZ/6XxizsovYbMB2QpifFcUuqEgb1RI= =
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія_Кутуєв.pdf</i>	5iemjax6BuA41JTRoB/LG/Hp8j8DnzoH5u/HcEtC/zk= =
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія_Майборода.pdf</i>	FO4G03bvS7kaz03G7zqoZZpGtP+b2EUropAxThcMZM =
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія_Бакіров_ICI.pdf</i>	y93aXORwFqJLTJImYi8Z5eYvs2LOtjHt7tZ6EsYwe5I= =

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Головною метою освітньої програми є підготовка науковців вищої кваліфікації за спеціальністю 054 «Соціологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», здатного здійснювати фундаментальні та прикладні дослідження соціальних процесів на основі найкращих світових стандартів і з дотриманням належної академічної доброчесності. Програма сфокусована на формуванні та розвитку дослідницького та інноваційного мислення шляхом поєднання академізму та інновацій, відкритості до наукових комунікацій та готовності до самостійної дослідницької діяльності. Особливістю програми є її виражена академічна спрямованість в поєднанні з надзвичайною практичною актуальністю. Формування здобувачів освіти ступеня доктора філософії відбувається через включення в наукові групи, які реалізують проекти, спрямовані на виявлення закономірностей і основних тенденцій соціального розвитку українського суспільства. Освітня складова програми побудована на основі досліджень наукових відділів інституту, які в сукупності формують у здобувачів панорамне бачення трансформацій українського суспільства в контексті теоретико-методологічних та емпіричних досліджень, долучають молодих дослідників до результатів наукової діяльності соціологічної спільноти України на національному та міжнародному рівнях. Здобувачі отримують унікальний досвід використання набутих знань як в дослідницькій діяльності, так і при підготовці навчальних курсів і викладанні соціологічних дисциплін.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Цілі освітньої програми відповідають, статуту Національної академії наук України, «Основними принципами організації та діяльності наукової установи НАН України», затвердженими постановою Президії НАН України від 14.09.2016 № 180 (Див.: <https://ipiend.gov.ua/pro-institut/zakonodavcha-baza/>). У Статуті Інституту соціології НАН України (затверджено Розпорядженням Президії НАН України від 06.07.2023 р. № 349) визначено, що однією з цілей його діяльності є підготовка висококваліфікованих наукових кадрів, здатних проводити наукові дослідження, спрямовані на отримання та використання нових знань у галузі соціологічних наук та доводити наукові знання до стадії практичного використання.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:
- здобувачі вищої освіти та випускники програми

здобувачі вищої освіти беруть участь в обговоренні ходу реалізації ОП на розширених засіданнях, які проводяться щорічно після проміжної та підсумкової атестації за участю Гаранта освітньо-наукової програми, завідувача випускового відділу, представників адміністрації інституту, завідувачів відділів, в яких аспіранти здійснюють дисертаційні дослідження, та наукових керівників. Перед зустрічами проводиться анкетування аспірантів, результати якого потім обговорюються з участю усіх зацікавлених сторін (з записами зустрічей та результатами анкетування можна ознайомитися на сторінці Громадське обговорення <https://isnasu.org.ua/institute/aspirantura/gromadske-obgovorennya.php>). Пропозиції та зауваження до навчального процесу та ОП, висловлені аспірантами, враховуються при удосконаленні програм навчальних дисциплін та підготовці нових курсів, зокрема на прохання аспірантів підготовлені курси «Академічне письмо англійською мовою» та «Аналіз даних у програмному середовищі R». Аспіранти також мають можливість розширювати коло отримуваних знань, формуючи власні пропозиції щодо запрошення провідних науковців для зустрічей в рамках засідань аспірантського клубу (<https://isnasu.org.ua/institute/aspirantura/aspirantskij-klub.php>). Крім цього аспіранти беруть участь у засіданнях відділів та вченої ради Інституту та в межах участі у навчально-адміністративних заходах Інституту можуть подавати свої пропозиції.

- роботодавці

Роботодавцями для випускників аспірантури Інституту соціології традиційно виступають провідні наукові, освітні, і дослідницькі установи в Україні. Викладачі ОП співпрацюють з провідними соціологічними факультетами ЗВО, зокрема проходять там підвищення кваліфікації, що формує знання про фахові характеристики попиту на цьому ринку праці. Представники роботодавців беруть участь в роботі Вченої ради інституту, спеціалізованої вченої ради із захисту докторських дисертацій, в спільних наукових дослідженнях і організації конференцій. Їхні рекомендації враховуються при оновленні ОП, які вони рецензують (всі рецензії див. <https://isnasu.org.ua/institute/aspirantura/gromadske-obgovorennya.php>). Вимоги щодо рівня дослідницьких компетентностей молодого науковця формуються на основі колективної участі стейкхолдерів в роботі журі щорічного конкурсу «Кращий молодий соціолог року», на який подаються статті молодих вчених https://isnasu.org.ua/news/news_item.php?id=kraschiy-molodyi-sociolog-roku-2024. Участь викладачів ОП у міжнародних проектах, роботі міжнародних конференцій дають можливість зрозуміти вимоги до науковців у контексті європейського наукового простору з метою удосконалення ОП.

- академічна спільнота

Основним потенційним роботодавцем в академічному просторі є Інститут соціології НАН України, пропозиції співробітників якого щодо покращення підготовки доктора філософії висловлюються на засіданнях відділів, вченої ради та реалізуються через підготовку нових курсів. Також важливою складовою підготовки сучасного науковця є здатність реалізовувати міждисциплінарні проекти. Оцінка цього аспекту ОП здійснювалася науковцями суміжних академічних та науково-дослідних установ (рецензії Майборода, Настояща).

- інші стейкхолдери

Інститут активно співпрацює з Соціологічною асоціацією України, яка представляє широке коло потенційних стейкхолдерів, зокрема провідних соціологічних центрів і маркетингових установ, що дає можливість регулярно узгоджувати зміст і форми реалізації ОП із запитамі роботодавців (рецензія на ОП 2022 В.Бакірова). Зокрема в редакції ОП 2022 з'явилися нові курси «Теоретична інтерпретація базових концептів та робочих понять соціологічного дослідження» та «Протидія маніпулятивним технологіям», у курсі «Методологія, організація та технологія наукових досліджень» враховані пропозиції Київського міжнародного інституту соціології – однієї з провідних організацій, які працюють на ринку маркетингових послуг щодо необхідності надати здобувачам знання щодо особливостей роботи з «великими даними» (рецензія на ОП 2022 В.Паніотто)

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Головна мета ОП – підготовка дослідника, здатного здійснювати дослідження соціальних процесів в умовах невизначеності, працюючи в межах академічних стандартів і, водночас, застосовуючи інноваційні підходи, проходить наразі реальне випробування. Загальна тенденція розвитку спеціальності – стрімке розширення кордонів і меж соціології, вихід за межі традиційних сфер досліджень, в українських реаліях обернулася дослідженням війни як нової соціальної реальності. Це поставило перед здобувачами питання про перегляд концептуальних засад їхніх наукових проектів. Однак закладена в ОП орієнтація на створення міцного теоретико-методологічного бекграунду

в поєднанні з урізноманітненням методів і технологій соціологічних досліджень з використанням синтезованих та модифікованих кількісно-якісних методик, дозволили здійснити корекцію обраних аспірантами напрямів дослідження. Усі докторські проекти, започатковані до війни, не втратили актуальності, а ті, що розпочаті під час війни, спрямовані на надзвичайно важливі проблеми. В умовах війни оцінити реальний ринок праці досить важко, але суспільний запит на фахівців вищої кваліфікації в сфері соціології, здатних досліджувати проблеми, що виникають у всіх соціальних сферах під час війни і прогнозувати ті, які очікуватимуть соціум після її закінчення, надзвичайно актуальний. Дослідження, які проводяться аспірантами зараз мають особливу цінність, оскільки на сьогодні Україна є унікальним дослідницьким полігоном для світової соціології.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

Головною метою ОНП є підготовка дослідника суспільних процесів в Україні, здатного здійснювати науковий пошук на рівні міжнародних наукових стандартів, адаптуючи світові досягнення в галузі соціології до аналізу тенденцій соціального розвитку українського суспільства. Зважаючи на зміст і характер наукових досліджень Інституту спрямованих на виявлення закономірностей динаміки соціально-економічних, соціально-політичних, соціокультурних, соціально-психологічних процесів українського соціуму, освітня складова програми побудована з врахуванням результатів досліджень відповідних наукових відділів інституту, що в сукупності формує у здобувачів панорамне бачення трансформацій українського суспільства. У цьому сенсі галузевий контекст забезпечується через включення тем наукових досліджень аспірантів в загальні напрями досліджень, що реалізуються науковими відділами.

Дослідження регіональних відмінностей є внутрішньою складовою усіх соціологічних досліджень українського суспільства, а отже представлені як у програмах навчальних дисциплін професійного циклу підготовки («Соціологічні дослідження культурних процесів українському суспільстві», «Актуальні дослідження у сучасній світовій та українській економічній соціології» та ін.), так і в докторських проектах. Особлива увага приділена формуванню у дослідників здатності здійснювати соціальну експертизу національних та регіональних проектів та програм (курс «Методологія та методи соціальних експертиз»).

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОНП було використано власний багаторічний досвід підготовки кадрів вищої кваліфікації. Також проводились постійні консультації з провідними закладами вищої освіти соціологічного профілю щодо змісту, структури, обсягів ОНП. Серед них Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, Національний університет «Києво-Могилянська академія», Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна та ін. Інститут виступив організатором Круглого столу «Особливості підготовки докторів філософії зі спеціальності «Соціологія»: проблеми, досвід, перспективи розвитку», в роботі якого взяли участь гаранті програм «Соціологія», керівництво факультетів та кафедр соціології (<https://isnasu.org.ua/institute/aspirantura/gromadske-obgovorennnya.php>). Такі зустрічі вирішено зробити щорічними. Формування цілей і програмних результатів ОНП спиралось на досвід докторських програм європейських університетів, який вивчався як за допомогою аналізу інформації у відкритому доступі (веб-сайти університетів; матеріали міжнародного проекту «Впровадження принципів третього циклу вищої освіти Європейського простору (ЕНЕА) в Україні» тощо), так і на основі безпосереднього досвіду проходження відповідних програм (Степаненко В.П. отримав PhD в Манчестерському університеті (В.Британія), або знайомства з їхньою організацією в межах програми наукової мобільності Erasmus+ (група співробітників стажувалася в університеті Бердфоршира (В.Британія)).

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Чинна редакція ОНП підготовлена у відповідності із Стандартом вищої освіти за спеціальністю «054 Соціологія» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Обсяг освітньої складової ОНП становить 40 кредитів ЄКТС (нормативні межі 30-60 кредитів), спрямованих на забезпечення інтегральної компетентності, а саме: здатності продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми соціології, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. ОНП розбудована на основі пошукового, проблемно-орієнтованого, студентоцентрованого (суб'єкт-суб'єктного) підходу в організації навчання з елементами самонавчання та дослідження. Дисципліни складені з врахуванням технологій навчання та викладання, орієнтованих на заплановані результати. Критерії оцінювання, орієнтовані на вимірювання результатів навчання. Система компетентностей, що передбачена Стандартом, повністю забезпечується за допомогою об'єктивних освітніх компонентів ОНП, що дає можливість забезпечити здобувачам рух по будь-якій індивідуальній траєкторії навчання. Деталізація цієї позиції подана в матриці відповідності програмних результатів навчання компетентностям. Крім того результати опанування кожним освітнім компонентом повністю забезпечують відповідність визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей, що конкретизовано у відповідних робочих програмах навчальних дисциплін (<https://isnasu.org.ua/institute/aspirantura/onp.php>). Структурно-логічна схема ОНП науково і методично обґрунтовує процес реалізації освітньо-наукової програми підготовки аспіранта до реалізації власного наукового проекту. Починаючи від загальних методологічних підвалин наукового дослідження, розуміння суті дисертаційного проекту, опанування ключових сучасних засад соціокультурного та соціокультурного аналізу, аспіранти в курсі Аспірантський дослідницький семінар переходять до роботи з проблематикою власного дисертаційного дослідження, підтримуючи це опануванням дисциплін вибіркового циклу та реалізуючі отримані компетентності в

педагогічній практиці. Паралельно здійснюється мовна підготовка, яка забезпечує оволодіння іноземною мовою професійного спрямування до рівня С1. Таким чином освітня складова програми забезпечує успішність реалізації її наукової складової, формує необхідні компетентності для ефективного планування та здійснення соціологічного дослідження, досягнення наукових результатів, що містять наукову новизну і мають теоретичне та практичне значення.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

ОНП створена з урахуванням вимог Стандарту вищої освіти до освітніх програм підготовки докторів філософії за спеціальністю 054 Соціологія, який розроблено на підставі останньої редакції Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету міністрів України № 519 від 25 червня 2020 р. (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/519-2020-%D0%BF#n2>). Сформульовані в Стандарті вимоги до компетентностей та результатів навчання, узгоджені між собою та відповідають дескрипторам Національної рамки кваліфікацій. В програмах усіх навчальних дисциплін ОНП визначена відповідність програмних результатів навчання та компетентностей Стандарту, що в сукупності забезпечує відповідність вимогам 8 рівня Національної рамки кваліфікацій.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

40

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

40

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

10

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Предметна область соціології надзвичайно широка, оскільки включає в себе всі аспекти життя суспільства як системи та охоплює різні сторони соціального співжиття людей. Це, з одного боку, полегшує вирішення проблеми відповідності предметній області спеціальності, а з іншого, її ускладнює. Фактично метою ОНП є підготовка фахівця, який достатньо методологічно і теоретично озброєний для роботи в будь-якій частині предметного поля. Головне завдання освітніх компонентів програми не просто надавати аспірантам необхідні знання, а сформувати навички їх застосування в дослідженні обраної соціальної проблеми через оволодіння сучасними методами аналізу соціальних процесів, способами їх моделювання, експертизи і прогнозування. Це завдання вирішується як в обов'язкових курсах («Методологія, організація та технологія наукових досліджень», «Розробка дисертаційного проекту» тощо), так і в вибіркових дисциплінах («Теоретична інтерпретація базових концептів та робочих понять соціологічного дослідження», «Методологія та методи соціальних експертиз» тощо). Усі навчальні дисципліни мають виражений інтерактивний характер, спрямовані на формування здатності виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у різних предметних сферах соціології, передбачають обговорення нових результатів, концепцій і теорій, в ході якого виробляються навички кваліфікованого ведення наукових дискусій, стимулюють представлення власних наукових пошуків (у тому числі іноземною мовою).

Усі компоненти освітньої складової програми вбудовані в великий дослідницький проект колективу інституту – моніторинг українського суспільства, який безперервно триває від 1991 року. Аспіранти мають доступ до унікальної бази даних моніторингу «Українське суспільство», яка використовується як в навчальному процесі, так і для підготовки аспірантами власних дисертаційних досліджень. Особливістю програми є актуальність і сучасність вибіркових курсів, підготовлених на основі наукового доробку усіх наукових відділів, що дає можливість підтримки вибору індивідуальної освітньої траєкторії на високому фаховому рівні. Зокрема до переліку вибіркових навчальних дисциплін як правило включено авторські курси, що підготовлені на основі дисертацій, захищених науковцями інституту в останні роки («Інтернет як ресурс демократизації сучасного українського суспільства», «Валідизація в соціологічному дослідженні: сутність та процедури» та ін.). В комплексі освітні компоненти ОНП забезпечують досягнення програмних результатів, передбачених освітньою програмою в повному обсязі, сприяють отриманню широкого спектру загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, які необхідні для проведення якісних та результативних наукових досліджень, спрямованих на приріст наукових знань.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Формування індивідуальної освітньої траєкторії аспірантів реалізується відповідно до затвердженого КМ України Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та на основі «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Інституті соціології НАН України»; «Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти третього рівня в аспірантурі Інституту соціології НАН України», «Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти третього рівня права на вибір навчальних дисциплін», «Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти третього рівня».

Формування індивідуальної траєкторії забезпечуються 1) вибором теми наукового дослідження з врахуванням інтересів та наукових здобутків аспірантів на підставі їх дослідницьких пропозицій; 2) формуванням Індивідуального плану виконання освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії (пп.3.11; 3.12; 3.13 Положення про організацію освітнього процесу), який погоджує науковий керівник і гарант ОНП; 3) реалізацією вільного вибору навчальних дисциплін (30% загального обсягу кредитів ЄКТС); 4) реалізацією права на академічну мобільність за програмами академічного обміну. Реалізація права на перерву у навчанні регулюється згідно Положення про організацію освітнього процесу (пп. 7.16; 7.17; 7.18). Усі Положення представлені на сайті інституту (<https://isnasu.org.ua/institute/aspirantura/vnutrishni-dokumenti.php>)

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Аспіранти здійснюють вільний вибір навчальних дисциплін відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти третього рівня в аспірантурі Інституту соціології НАН України» (<https://isnasu.org.ua/assets/files/aspirant/vnutrishni-dokumenti/organizaciya-navchalnogo-procesu.pdf>), «Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти третього рівня права на вибір навчальних дисциплін» (<https://isnasu.org.ua/assets/files/aspirant/vnutrishni-dokumenti/polozhennya-pro-vilnij-vibir.pdf>). Навчальним планом ОНП передбачений перелік компонентів вільного вибору аспіранта (https://isnasu.org.ua/assets/files/aspirant/onp_2022/onp_2022.pdf).

Здобувачі реалізують своє право обирати навчальні дисципліни з урахуванням власних інтересів та пріоритетів. Вибір навчальних дисциплін здійснюється у межах, передбачених ОНП та навчальним планом, в обсязі, що становить не менше 25% загальної кількості кредитів ЄКТС. Відповідно аспірантам пропонується обрати 4 навчальні дисципліни загальним обсягом 10 кредитів з пропонованого переліку з 13 дисциплін (загальний обсяг 32 кредити). Аспіранти можуть заздалегідь ознайомитись з представленими робочими програмами усіх дисциплін, які розміщуються на сайті Інституту (<https://isnasu.org.ua/institute/aspirantura/onp.php>).

Вибір дисциплін аспірант здійснює при формуванні індивідуального навчального плану, який розробляється на навчальний рік на підставі робочого навчального плану. Вибір дисциплін здійснюється аспірантами самостійно протягом тижня від дати початку навчального року. У випадку розходження в пріоритетах аспірантів, здійснюються спільні консультації з Гарантом програми з метою досягнення консенсусу щодо оптимізації обраного переліку. В ході консультацій аспіранти отримують право зробити новий вибір дисципліни. У разі, якщо аспіранта цікавить ширше коло вибіркових дисциплін, ніж визначено вимогами освітньо-наукової програми Інституту, він може реалізувати своє право вибору через отримання індивідуальних консультацій з обраних дисциплін у наукових відділах, які їх пропонують. В разі бажання аспірант може протягом навчання додатково прослухати курси, які він хотів би обрати, якщо вони обираються здобувачами наступних років набору.

Аспіранти Інституту мають можливість в рамках Договору про співпрацю з факультетом соціології Київського національного університету імені Тараса Шевченка відвідувати заняття з вибіркових дисциплін, які викладаються на факультеті соціології Київського національного університету імені Тараса Шевченка за ОНП «Соціологія» відповідно до їх навчального плану та розкладу занять.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Освітньою програмою передбачено вироблення у здобувачів практичних навичок, необхідних для наукової роботи. Так, у програмі вивчення іноземної мови аспіранти оволодівають навичками її практичного використання у фахових наукових дискусіях та написанні статей. Курс «Методологія, організація та технологія наукових досліджень» орієнтований на оволодіння основними теоретичними засадами, методами та способами наукового пізнання та розвиток навичок практичної реалізації фахового дослідження та опанування сучасними методами соціологічних досліджень. В курсі «Розробка дисертаційного проекту» здобувачі опановують практичні навички роботи з науковою інформацією в процесі підготовки дисертації, в курсі «Аспірантський дослідницький семінар» відпрацьовують навички створення наукової публікації. В усіх навчальних дисциплінах широко застосовуються активні методи навчання, спрямовані на відпрацювання практичних вмінь дослідницької діяльності. Загалом за навчальним планом на практичні та семінарські заняття з обов'язкових дисциплін (крім іноземної мови) відведено 86 годин, і ще не менше 30 годин передбачено на такі заняття в дисциплінах по вибору. Асистентська педагогічна практика спрямована на набуття та вдосконалення аспірантами навичок і вмінь навчально-методичної роботи в процесі викладання дисциплін соціологічного профілю. Набуття практичних навичок аспірантом відбувається у співпраці з науковим керівником, де відпрацьовуються усі етапи дослідницького пошуку, від створення програми дослідження до створення тексту дисертації.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

Дисципліни, що забезпечують науково-теоретичну підготовку, формують системний науковий світогляд, розуміння засад наукового пізнання та академічної культури й етики, навички ясного категоріального мислення, ефективної комунікації, сильної аргументації, самостійності та наукової відповідальності. Вивчення іноземної мови професійного спрямування забезпечує формування здатності вільно презентувати та обговорювати результати

досліджень, наукові та прикладні проблеми соціології в міжнародних контактах.

Набуття аспірантами soft skills здійснюється через інтерактивні методи навчання та індивідуальні завдання, що передбачено в усіх навчальних дисциплінах. Під час виконання таких завдань формуються та розвиваються ораторські, комунікативні здібності, виробляються навички ясно формулювати свої думки, критично мислити, взаємодіяти з різними типами людей, вміння працювати в команді та управляти своїм часом, висока самоорганізація шляхом самоуправління, вміння презентувати результати своїх досліджень. Крім того аспіранти беруть участь у наукових заходах інституту, де мають можливість переймати цінний досвід провідних науковців, спостерігати за розгортанням аргументованих дискусій. В ході роботи над текстом дисертації здобувачі на практиці вчаться брати на себе відповідальність, втілювати в життя засвоєні ними принципи академічної доброчесності, а на щорічних атестаціях опановують навички презентації власного наукового доробку та самопрезентації.

Яким чином зміст ОП урахує вимоги відповідного професійного стандарту?

Професійний стандарт щодо професії соціолога не прийнятий. Наразі професійні стандарти перебувають в процесі розробки, а порядок присвоєння професійних кваліфікацій ЗВО нормативно не врегульований.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Навантаження аспірантів регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу» (<https://isnasu.org.ua/assets/files/aspirant/vnutrishni-dokumenti/organizaciya-navchalnogo-procesu.pdf>). Організація освітнього процесу здійснюється відповідно до ЄКТС, яка базується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення очікуваних програмних результатів. Кредитний обсяг дисциплін, що є складовою опису ОНП, визначено колегіально експертною групою укладачів з врахуванням зовнішніх відгуків та затверджено Вченою радою. Розподіл аудиторного навантаження та самостійної роботи у співвідношенні 25/75; загальне тижневе навантаження – не більше 16 год., навчальний день не більше 9 год. Загальний розподіл навчального часу затверджується у робочому навчальному плані, розподіл годин навчального часу за видами роботи відображається в робочих програмах курсів. Аналіз фактичного навантаження аспірантів, проведений при підготовці нової редакції програми 2020 року, показав, що висока ступінь інтерактивності курсів у поєднанні з фактично індивідуальним характером занять, які проводяться в групі з 2-х аспірантів, дає можливість оцінити рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання на основі накопичення балів впродовж семестру. Відповідно підсумковий контроль у формі окремої перевірки знань у вигляді заліку був замінений захистом підготовленої підсумкової роботи по тематиці курсу, що зменшило фактичне навантаження аспірантів.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

За дуальною формою освіти підготовка здобувачів не здійснюється.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

Сторінка Вступникам <https://isnasu.org.ua/institute/aspirantura/vstupnikam.php>

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Правила прийому до аспірантури для здобуття ступеня доктора філософії затверджуються щорічно на вступну кампанію наступного року рішенням Вченої ради інституту. На навчання для здобуття наукового ступеня доктора філософії мають право претендувати особи, які здобули освітній ступінь магістра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста. Вступ відбувається на конкурсній основі. Конкурсна оцінка (КО) особи, яка претендуватиме на зарахування до аспірантури, формується за формулою: $КО = ДП + ВІС + ДБ$, де: ДП – оцінка дослідної пропозиції (за 100 бальною шкалою); ВІС – результат вступного іспиту із спеціальності (за 100 бальною шкалою), ДБ – додаткові бали за навчальні та наукові досягнення (нараховує приймальна комісія на основі критеріїв, визначених у порядку прийому). Дослідницька пропозиція спрямована на оцінку готовності вступника до науково-дослідної, аналітичної роботи. У випадку, якщо оцінка за неї є нижчою за 50 балів, абітурієнт рішенням приймальної комісії не допускається до участі в наступних вступних випробуваннях. Іспит з іноземної мови має підтвердити володіння абітурієнтом мовою на рівні B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти (за наявності зараховується міжнародний сертифікат з іноземної мови (англійська, німецька, французька), який засвідчує рівні B2–C2). При відсутності такого сертифікату результати складання вступного іспиту оцінюються за двобальною шкалою "склав\не склав". Особи, що не склали іспит вибувають з участі в конкурсі.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших

ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО чи наукових установах Національної академії наук України, регламентується такими документами: Положення про організацію освітнього процесу в Інституті соціології НАН України (<https://isnasu.org.ua/assets/files/aspirant/vnutrishni-dokumenti/organizaciya-navchalnogo-procesu.pdf>); Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти третього рівня (<https://isnasu.org.ua/assets/files/aspirant/vnutrishni-dokumenti/mobilnist.pdf>); Розпорядженням Президії Національної академії наук України від 30.05.2016 р. щодо забезпечення виконання в НАН України освітньої складової освітньо-наукової програми аспірантури з загальнонаукових (філософських) та мовних компетентностей http://idpnan.org.ua/files/aspirantura_i_doctorantura/rozporadjennya-prezidiyi-nan-ukrayini-pro-zabezpechennuyavikonannya-v-nan-ukrayini-osvitnoyi-skladovoyi-opn-aspiranturi-z-zagalnonaukovih-_filosofskih_-ta-movnihkompetentnostey.pdf

Всі документи розміщені на веб-сайті Інституту та доступні для учасників освітнього процесу. Після завершення мобільності аспірант надає відповідні документи від ЗВО чи НДУ (посвідчення, довідку). Визнання результатів та отримані кредити, за погодженням із науковим керівником і гарантом ОНП, зараховуються на підставі рішення вченої ради Інституту.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

Мовні компетентності з іноземної мови аспіранти здобувають в Центрі наукових досліджень та викладання іноземних мов НАНУ. Інших випадків застосування вказаних правил не було.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедуру визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулює Положення про організацію освітнього процесу в Інституті (п. 6.19). Вступники, які підтвердили свій рівень знання з іноземної мови дійсним сертифікатом рівня B2, звільняються від складання вступного іспиту з іноземної мови відповідно до «Правил прийому на навчання до аспірантури та докторантури» Інституту (посилання). Аспірант, який підтвердив рівень свого знання іноземної мови дійсним сертифікатом тестів на рівні C1 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, має право на зарахування відповідних кредитів, передбачених ОНП, як таких, що виконані у повному обсязі. Вчена рада Інституту приймає рішення про визнання результатів навчання та зарахування 8 кредитів ЄКТС, отриманих у неформальній освіті.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

У 2022 р. абітурієнтка К.Кріжик підтвердила при вступі до аспірантури свій рівень знання з іноземної мови дійсним сертифікатом рівня C1 і була звільнена від складання вступного іспиту з іноземної мови відповідно до «Правил прийому на навчання до аспірантури та докторантури» Інституту

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Організація освітнього процесу в Інституті ґрунтується на принципах автономності в прийнятті самостійних рішень щодо форм і методів навчання (п.4 Положення про організацію освітнього процесу). Підготовка сучасного науковця, здатного застосовувати інноваційні підходи, забезпечується завдяки впровадженню проблемно-орієнтованого навчання та індивідуального підходу в роботі зі здобувачами, а також за рахунок значного наукового та практичного досвіду викладачів. Форми і методи навчання конкретизуються у робочих навчальних програмах кожної дисципліни (<https://isnasu.org.ua/institute/aspirantura/onp.php>). Основними формами організації освітнього процесу є навчальні заняття (лекції, практичні) у проблемному та дослідницькому форматах, що досягається завдяки широкому використанню проблемно орієнтованих лекцій-дискусій, пошукових наукових розвідок, аналітичних оглядів. Практичні заняття проводяться в малих групах, акцент робиться на особистому саморозвитку, груповій роботі, умінні презентувати результати навчання. Самостійна робота спрямовується лекціями та індивідуальними завданнями, консультаціями викладачів та інших науковців, роботою з науковими джерелами, участю у наукових форумах тощо. Досягнення програмних результатів контролюється викладачами шляхом проведення поточних та підсумкових контрольних заходів. Рекомендованими формами контрольних завдань освітньо-наукової програми є завдання на створення і формування елементів індивідуального дослідження.

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Реалізація студентоцентрованого підходу до навчання передбачає врахування потреб та наукових інтересів аспірантів, їх самостійність при виборі індивідуальних траєкторій розвитку. В межах загальних вимог до підготовки

докторів філософії і виконання індивідуального плану аспірантам надаються можливості вибору напрямку дослідження, наукового керівника, змісту, темпу та способів навчання. Темати дисертаційних досліджень формуються з урахуванням індивідуальних наукових орієнтацій здобувачів. Через невелику кількість здобувачів, вони мають широкі можливості щодо обговорення та встановлення графіка навчального процесу разом з викладачами.

Зворотній зв'язок з аспірантами відбувається через анкетування, співбесіди з викладачами окремих дисциплін, науковими керівниками, Гарантом освітньої програми. Зауваження та пропозиції щодо поліпшення форм та методів навчання на ОП здобувачі можуть висловити на розширених засіданнях, які проводяться щорічно після проміжної та підсумкової атестацій за участю Гаранта ОНП, керівництва інституту та наукових керівників. В разі незадоволення процесом та результатом викладання або ходом реалізації наукового дослідження аспіранти мають можливість ініціювати зміну викладача/наукового керівника згідно з Положенням про порядок вирішення конфліктних ситуацій в інституті (https://isnasu.org.ua/assets/files/aspirant/vnutrishni-dokumenti/polozhennya_konflikti.pdf).

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Принцип поваги до академічних свобод закріплено в Етичному кодексі вченого України, (<http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/37062/02-Codex.pdf?sequence=1>), Положенні про академічну добросовісність працівників та здобувачів вищої освіти Інституту соціології НАН України (<https://isnasu.org.ua/assets/files/aspirant/vnutrishni-dokumenti/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>) та Положенні про організацію освітнього процесу в Інституті соціології (п. 2.4). Аспірантам Інституту соціології НАНУ забезпечено вільний доступ до всіх видів відкритої наукової інформації, наявної в Інституті, та до міжнародних баз даних наукових публікацій. Принцип академічної свободи забезпечується шляхом формування індивідуального навчального плану, самостійним вибором тематики і методів дослідження, індивідуальною стратегією публікаційної активності та інших форм оприлюднення наукових результатів. Проблемні питання, пов'язані з підготовкою дисертаційних досліджень та виконанням ОНП обговорюються на засіданнях відділів та вченої ради інституту. Викладачі особисто визначають зміст навчальних дисциплін, обирають відповідні методи навчання і викладання. Зворотний зв'язок з аспірантами, який відбувається систематично, що дозволяє вносити своєчасні зміни в стратегію викладання та обирати оптимальні для конкретної ситуації форми, методи, технології, процедури і прийоми навчання.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Загальна інформація щодо цілей, змісту, очікуваних результатів ОНП та вимог до успішного завершення ОНП, підготовки і захисту дисертацій оприлюднена в інформаційному пакеті на сторінці Аспірантура сайту Інституту соціології (<https://isnasu.org.ua/institute/aspirantura/index.php>). На початку кожного навчального року проводиться зустріч аспірантів першого року навчання з Гарантом ОНП та завідувачем випускового відділу, де аспірантів знайомлять з цілями освітньо-наукової програми, обов'язковими та вибірковими навчальними дисциплінами, можливостями доступу до баз даних і користування бібліотекою; процедурою роботи з науковим керівником; особливостями контролю, звітності і критеріями оцінювання їх роботи. На сайті оприлюднені робочі навчальні програми (<https://isnasu.org.ua/institute/aspirantura/onp.php>), в яких міститься інформація щодо змісту і очікуваних результатів, критеріїв оцінювання, контрольних завдань кожного освітнього компоненту (додатково роз'яснюються викладачами під час вступних занять з кожної дисципліни) та вимоги до підготовки дисертації (додатково роз'яснюються в межах обов'язкової дисципліни «Розробка дисертаційного проекту»). Інформація про графік роботи в кожному семестрі розміщується на сайті та доводиться до відома здобувачів особисто у повідомленнях електронної пошти. Наукові керівники аспірантів та завідувач аспірантурою і докторантурою надають будь-які роз'яснення протягом всього терміну навчання здобувачів.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Стейкхолдери відмічають особливе місце Інституту в системі української соціологічної освіти, зважаючи на його провідну роль у розвитку соціологічного пізнання та актуальну традицію прищеплення молодим науковцям необхідних дослідницьких компетентностей, ефективність якої пройшла тестування протягом декількох десятиліть (рецензії В.Бакіров, В.Паніотго). Поєднання освітньої та наукової складової є базовим програмним принципом ОНП. Усі освітні компоненти побудовані з оперттям на наукові здобутки Інституту, використовують в якості теоретичного підґрунтя доробок наукових відділів (колективні та індивідуальні монографії наукових співробітників є обов'язковою складовою рекомендованої літератури). В якості емпіричного матеріалу використовується база даних моніторингу «Українське суспільство». Частина освітніх компонентів передбачає безпосередню роботу аспірантів в полі власного наукового проекту, зокрема в курсі «Розробка дисертаційного проекту», здобувачі працюють над планом-проспектом дисертації, в курсі «Аспірантський дослідницький семінар» опановують принципи підготовки наукової публікації на прикладі власного дослідження, в курсі «Теоретична інтерпретація базових концептів та робочих понять соціологічного дослідження» створюють mind map зв'язків теоретичних конструктів і понять по результатах дослідження. Темати наукових досліджень здобувачів кореспондують з науковими темами, які виконуються в інституті. Наприклад, тема дисертації аспірантки К. Кріжик «Соціальні очікування як чинник формування життєвих перспектив вимушених українських мігрантів в умовах війни та повоєнної відбудови» є частиною НДР «Соціальні очікування як чинник конструювання взаємодій в умовах суспільної нестабільності». Інститут максимально заохочує публікації у наукових журналах, зокрема у виданні Інституту «Соціологія: теорія, методи, маркетинг» (<https://stmm.in.ua/>), де за останній рік опубліковані статті аспірантів Ю.Гетьман, В.Луконіна,

Р.Прішви. Аспіранти мають можливість представляти та обговорювати результати досліджень на щорічних конференціях, організатором (співорганізатором) яких є інститут – щорічні Міжнародні соціологічні читання пам'яті Н.В.Паніної, щорічна Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Проблеми розвитку соціологічної теорії» та ін.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Порядок розробки, перегляду та оцінювання змісту освітніх компонентів регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в Інституті соціології (п.п.3.11; 6.12; 6.14) та Положенням про порядок розроблення, моніторингу та оновлення освітньо-наукової програми (<https://isnasu.org.ua/assets/files/aspirant/vnutrishni-dokumenti/monitoring-onp.pdf>). Оновлення змісту основних компонентів програми здійснюється щороку. Зміни та доповнення до робочих програм навчальних дисциплін вносяться розробниками програм, розглядаються і затверджуються на засіданнях випускового відділу і схвалюються Вченою радою. Обов'язковою умовою оновлення змісту освітніх компонентів є узгодженість ОНП, навчального плану та робочої програми навчальної дисципліни. Перегляд робочих програм навчальних дисциплін здійснюється викладачами з урахуванням новітніх тенденцій розвитку соціології, наукових досліджень інституту, власних наукових проєктів та досвіду викладання. Зміст освітніх компонентів оновлюється відповідно до актуальних наукових досягнень, інформаційних технологій, суспільно-політичних, соціокультурних, соціоструктурних змін, рекомендацій стейкхолдерів та відгуків здобувачів. Важливим підґрунтям для перегляду освітніх компонентів є вивчення і врахування кращих зразків зарубіжного досвіду, яких викладачі набувають у процесі проходження стажування, підвищення кваліфікації та неформальної освіти, робота викладачів з науково-метричними базами публікацій Scopus, Web of Science та іншими платформами міжнародних видавництв, доступ до яких забезпечується у локальній мережі інституту, участь у конференціях та інших наукових форумах, в комунікації в межах Соціологічної асоціації України. Процес оновлення змісту освітніх компонентів можна простежити на основі змін тематичних планів занять з дисциплін від перших варіантів робочих програм 2017 року (https://isnasu.org.ua/institute/aspirantura/onp_2016.php), до їх останніх версій 2023 року (<https://isnasu.org.ua/institute/aspirantura/onp.php>). Наприклад, зміст дисципліни «Розробка дисертаційного проєкту» постійно оновлюється з урахуванням нормативних змін, що регламентують вимоги до змісту, оформлення та особливостей захисту докторських дисертацій. Прикладом оновлення тематики курсів є введення нових тем («Суспільні трансформації в координатах особистісної суб'єктності»), зняття тем, що втрачають актуальність («Теоретико-методологічні основи структурного аналізу в соціології»), диференціація тем («Соціологічні дослідження культурних процесів в українському суспільстві»). Важливим показником оновлення змісту курсів є постійний перегляд і оновлення списку рекомендованих джерел, що можна побачити в робочих програмах усіх навчальних дисциплін.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Вчені Інституту підтримують широкі міжнародні зв'язки зі світовою соціологічною спільнотою, обмінюючись ідеями, знаннями та досвідом. Наукові керівники та викладачі Інституту з метою підвищення теоретико-методологічного рівня досліджень та викладання використовують різні форми міжнародного наукового співробітництва, зокрема викладачі є членами дослідницьких комітетів Міжнародної та Європейської соціологічної асоціації (Арсеєнко А., Бурова О., Дембицький С., Злобіна О., Івашенко О., Макеєв С., Наумова М., Симончук, О., Стегній О.), входять до редакційних колегій іноземних наукових періодичних видань (Степаненко В.), беруть участь і керують міжнародними дослідницькими проєктами (Бурова О., Дембицький С., Наумова М.), є національними консультантами міжнародних організацій в Україні (Чепурко Г.). Для самостійної роботи науковцям та аспірантам забезпечено онлайн-доступ до міжнародного академічного та професійного рецензованого контенту через Research4Life Free. В межах меморандуму про співробітництво між Інститутом соціології НАНУ та Інститутом соціології факультету економіки та соціології Університету Лодзі передбачена можливість підвищення кваліфікації наукових кадрів шляхом обміну досвідом між науковцями, аспірантами, у тому числі під час стажування. Інститут заохочує ініціативну співпрацю здобувачів з міжнародними організаціями та їх участь у міжнародних проєктах (аспірантки К.Артикуца, К.Кріжик). Досвід міжнародного співробітництва використовується в усіх компонентах ОНП.

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Форми контрольних заходів з освітнього компоненту ОНП регулюються Положенням про організацію освітнього процесу (п.6) та Положенням про порядок оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (<https://isnasu.org.ua/assets/files/aspirant/vnutrishni-dokumenti/polozhennya-pro-kontrol.pdf>). Оцінювання результатів навчання ґрунтується на принципах об'єктивності, систематичності, системності, плановості, єдності вимог, відкритості, прозорості, доступності та зрозумілості методики оцінювання. Досягнення програмних результатів навчання оцінюється в ході поточного та підсумкового контролю знань. Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення занять і передбачає перевірку розуміння і засвоєння навчального матеріалу, опанування навичок ведення науково-дослідної роботи та вміння презентувати результати досліджень. Форми контролю визначаються викладачами та відображаються в робочих програмах навчальних дисциплін. Формами контрольних завдань всіх дисциплін ОНП є завдання, що передбачають роботу над

елементами індивідуального дослідження аспірантів. Семестровий контроль проводиться у формі екзамену чи заліку, визначених робочим навчальним планом у терміни, передбачені графіком навчального процесу. Семестровий залік передбачає оцінювання засвоєного навчального матеріалу на підставі виконання аспірантом всіх видів робіт, обумовлених навчальною програмою; виставляється за накопичувальною системою балів. Семестровий іспит передбачає оцінювання знань аспіранта в повному обсязі навчального матеріалу впродовж семестру. З дисципліни, яка вивчається упродовж двох семестрів, семестровий контроль здійснюється кожен семестр у формі, передбаченій робочим навчальним планом. Загальна підсумкова оцінка проставляється за результатами останнього семестру. Умови недопущення аспірантів до підсумкового контролю відображені у робочій програмі навчальної дисципліни. Викладач за часом повідомляє аспіранта про засоби контролю щодо дотримання академічної доброчесності та наслідки їх порушення, які будуть запроваджені при оцінюванні результатів навчання. Контроль і оцінювання результатів асистентської педагогічної практики відбуваються у формі заліку на засіданні випускового відділу за результатами рецензії наукового керівника, звіту аспіранта з практики та його публічного обговорення. Комплексне оцінювання здобутих теоретичних знань, умінь, навичок передбачає складання комплексного фахового іспиту (проходить в усній формі співбесіди за питаннями білету) в обсязі навчального матеріалу, визначеного індивідуальним планом. Критерії оцінювання базуються на очікуваних програмних результатах навчання і забезпечують перевірку оволодіння програмним матеріалом та здатності вирішувати типові завдання дослідження, що в сукупності дозволяє діагностувати рівень підготовки аспірантів та визначити сформованість компетентностей. Усі результати навчання відображаються у відомостях та індивідуальних планах здобувачів.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів і критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів забезпечуються, насамперед, шляхом їхнього окреслення в робочих програмах навчальних дисциплін, де прописано методи контролю, вимоги до виконання завдань, передбачених робочою програмою, а також схеми формування оцінки, зокрема розподіл балів між контрольними заходами і максимальні та мінімальні бали з кожного контрольного заходу. Усі аспіранти мають доступ до програм навчальних дисциплін, які розміщені на сайті інституту. Для оцінювання компетентностей і результатів навчання за кожним освітнім компонентом застосовується 100-бальна накопичувальна система, що співвідноситься з ECTS. Критеріями оцінювання контрольних заходів є демонстрація аспірантами навичок наукової полеміки навколо обраної ними проблематики; вміння формулювати авторську позицію та аргументовано її обстоювати, а також здійснювати імплементацію теоретичних положень та методики емпіричного дослідження обраної проблематики до реалій сучасного українського суспільства. Випусковий відділ і гарант ОНП контролюють обґрунтованість представлених в РНП критеріїв оцінювання навчальних досягнень аспірантів та результати їх виконання; результати обговорюються на засіданнях випускового відділу. Отримана інформація враховується для вдосконалення освітнього процесу.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводиться до здобувачів вищої освіти?

Інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводиться до здобувачів на початку навчального року під час зустрічі з Гарантом ОНП та завідувачем випускового відділу, яка присвячена ознайомленню із структурою та формами освітнього процесу. До початку вивчення компонентів ОНП аспіранти мають можливість самостійно ознайомитися з інформацією про форми контрольних заходів, яка розміщена на сайті інституту (навчальний план та робочі навчальні програми). Інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання, а також інформація про особливості підсумкового оцінювання надається викладачем на першому занятті з навчальної дисципліни. Строки контрольних заходів регламентуються графіком навчального процесу, планування якого регламентується п.4 Положення про організацію навчального процесу. Викладачі на основі досвіду та зворотного зв'язку з аспірантами коригують форми та методи оцінювання зі своїх дисциплін при оновленні робочих програм.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Стандарт вищої освіти третього рівня за спеціальністю «соціологія» визначає, що підсумкова атестація в межах ОНП здійснюється у формі публічного захисту дисертації. Відповідно головним нормативним документом, у відповідності з яким організується цей процес, є Постанова Кабінету Міністрів України N 44 від 12 січня 2022 року «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії». Підсумкова атестація аспірантів, що повністю виконали ОНП підготовки докторів філософії за спеціальністю 054 «соціологія», завершується присудженням наукового ступеня «доктор філософії» в галузі соціальних та поведінкових наук за спеціальністю 054 «соціологія» з врученням диплому встановленого зразка.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура проведення контрольних заходів регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти третього рівня в аспірантурі Інституту соціології НАН України» та «Положенням про порядок оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії», в яких безпосередньо окреслюються процедури організації планування та проведення контрольних заходів. Зазначені нормативні документи знаходяться у вільному доступі та розміщені на сайті інституту (<https://isnasu.org.ua/institute/aspirantura/vnutrishni-dokumenti.php>).

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Основні принципи об'єктивності роботи екзаменаторів формуються на засадах дотримання вимог законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Положення про академічну доброчесність працівників та здобувачів вищої освіти Інституту соціології НАН України». Критерії оцінювання відповідей здобувачів вищої освіти доводяться до їх відома перед проведенням іспиту та зафіксовані в робочій навчальній програмі. Об'єктивність оцінювання професійної підготовки аспірантів під час комплексного іспиту зі спеціальності забезпечується створенням екзаменаційної комісії. Публічна презентація контрольних завдань, що передбачена в більшості курсів, формує культуру колегіальності, яка запобігає конфліктам. Методи колегіального оцінювання допомагають забезпечувати об'єктивність оцінювання роботи кожного окремого аспіранта. Для запобігання конфлікту інтересів, у разі наявності скарг від аспірантів щодо необ'єктивності поточного чи підсумкового оцінювання застосовуються процедури відповідно до пп. 6.20 – 6.22 Положення про організацію освітнього процесу (<https://isnasu.org.ua/assets/files/aspirant/vnutrishni-dokumenti/organizaciya-navchalnogo-procesu.pdf>), а також пп. 4.2 – 4.4 Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій в Інституті соціології НАН України (https://isnasu.org.ua/assets/files/aspirant/vnutrishni-dokumenti/polozhennya_konflikti.pdf). Прикладів застосування відповідних процедур на освітній програмі немає.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Аспіранти мають право на повторне проходження контрольних заходів у випадках отримання незадовільних оцінок (п. 2.6. «Положення про порядок оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії») та порушення процедури оцінювання (п. 6.21 «Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти третього рівня в аспірантурі Інституту соціології НАН України»). Також за наявності об'єктивних підстав здобувачу може бути встановлений індивідуальний графік проходження контролю (п.4.4. «Положення про організацію освітнього процесу»). Відповідні процедури на ОНП «Соціологія» не застосовувалися.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Якщо здобувач вищої освіти не погоджується з результатами оцінювання викладачем контрольних заходів, передбачених навчальною програмою, він має право їх оскаржити. Процедура оскарження результатів проведення контрольних заходів регулюється пунктами 6.21 та 6.22 «Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти третього рівня в аспірантурі Інституту соціології НАН України» та пп. 5.9 – 5.14 «Положення про академічну доброчесність працівників та здобувачів вищої освіти Інституту соціології НАН України». Процедури та результати проведення контрольних заходів на ОНП «Соціологія» досі не оскаржувалися.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Загальні етичні принципи та академічна відповідальність співтовариства вчених і кожного окремого вченого закріплено в «Етичному кодексі ученого України» (<http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/37062/02-Codex.pdf?sequence=1>). Принципи й етичні норми професійної відповідальності та поведінки соціологів визначає Кодекс професійної етики соціолога Соціологічної асоціації України (<https://isnasu.org.ua/assets/files/aspirant/vnutrishni-dokumenti/kodeks-profesijnoi-etiki.pdf>). Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності в інституті регулюються Положенням про академічну доброчесність працівників та здобувачів вищої освіти Інституту соціології НАН України (<https://isnasu.org.ua/assets/files/aspirant/vnutrishni-dokumenti/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>)

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

Згідно з пунктом 3.1.4. Положення про академічну доброчесність перевірка академічних текстів на наявність ознак плагіату здійснюється за допомогою експертної оцінки щодо відсутності/наявності академічного плагіату та технічної перевірки за допомогою спеціалізованих програмних засобів. Для перевірки застосовуються можливості програми Unicheck.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

Всі документи Інституту, що стосуються академічної доброчесності, доведені до відома всіх здобувачів вищої освіти, наукових керівників аспірантів, наукових працівників та розміщені на сайті Інституту. На початку кожного навчального року проводиться зустріч аспірантів з Гарантом ОНП та завідувачем випускового відділу, де зокрема акцентується увага на правилах дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності. Донесення до здобувачів вищої освіти правил академічної доброчесності та етичної поведінки реалізується безпосередньо науковими керівниками, викладачами нормативних та вибіркового навчальних дисциплін. Спеціальні теми з академічної доброчесності включені до робочих навчальних програм обов'язкових дисциплін «Методологія організації та технологія наукових досліджень» та «Розробка дисертаційного проекту». Питання академічної доброчесності є в центрі уваги в процесі рецензування академічних текстів на засіданнях наукових відділів, та

Вченої ради Інституту. Предметом постійних наукових дискусій є питання дотримання професійної етики при реалізації соціологічних досліджень в умовах війни, що обговорюються на наукових семінарах, конференціях, засіданнях Вченої ради.

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

Для запобігання академічної недоброчесності Інститут спирається на Закон України «Про освіту» (ст. 42, ч. 5, ч. 6, ч. 7), який визначає відповідальність науково-педагогічних і наукових працівників та здобувачів освіти. Ці положення також деталізовані у розділі 5 «Положення про академічну доброчесність» (<https://isnasu.org.ua/assets/files/aspirant/vnutrishni-dokumenty/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>). Академічна відповідальність за порушення академічної доброчесності, до якої можуть бути притягнені здобувачі вищої освіти третього рівня, може набувати таких форм: попередження; повторне проходження оцінювання (проміжного та підсумкового); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньо-наукової програми; відмова у призначенні академічної стипендії; відрахування з аспірантури Інституту; відмова у наданні позитивного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації; зняття дисертації з розгляду спеціалізованою вченою радою Інституту незалежно від стадії проходження без права її повторного захисту. Академічні тексти аспірантів проходять процедуру попереднього рецензування, обговорення та схвалення відповідним відділом Інституту. Наукові статті, подані в фахове видання інституту, проходять процедуру «сліпого рецензування». Наразі, прикладів порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти за ОП не зафіксовано.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Викладання навчальних дисциплін в Інституті здійснюється провідними фахівцями – докторами та кандидатами соціологічних наук. Особливістю ОП є оперття на авторські курси, що підготовлені на основі наукових досліджень відділів та дисертацій, захищених науковцями інституту в останні роки. Прийняття на роботу наукових співробітників здійснюється відповідно до "Порядком проведення конкурсу на заміщення вакантних посад наукових працівників в Інституті соціології НАН України", який визначає умови проведення конкурсу на заміщення вакантних посад наукових працівників. Конкурс проводиться з дотриманням принципів законності, відкритості, гласності, прозорості, недискримінації, доброчесності, ефективного і справедливого відбору. Кандидати, які виявили бажання взяти участь у конкурсі, подають перелік обов'язкових документів, серед яких дипломи, атестати, списки публікацій, а також можуть подавати додаткову інформацію про освіту, досвід роботи, професійний рівень і репутацію, що підтверджує рівень їх професіоналізму. У ЄДЕБО занесені вичерпні дані про кваліфікацію й наукові досягнення викладачів, задіяних в реалізації ОП «Соціологія».

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Інститут виступив координатором зустрічі Гарантів восьми ОП «Соціологія» за участі стейкхолдерів з метою визначення загального напрямку підготовки соціологів вищої кваліфікації для країни в цілому (<https://isnasu.org.ua/institute/aspirantura/gromadske-obgovorennya.php>). Стейкхолдери на регулярній основі залучаються до проектування та оновлення ОП, в якості рецензентів беруть участь в коригуванні цільових пріоритетів освітнього процесу. Тісна співпраця Інституту з провідними центрами підготовки соціологів у ЗВО України (Київським національним університетом ім. Тараса Шевченка, Національним університетом ім. Каразіна, Національним університетом Києво-Могилянська академія) забезпечує залучення потенційних роботодавців до участі в наукових конференціях, семінарах, круглих столах, гостьових лекціях в межах засідань аспірантського клубу тощо. Зокрема в цьому році гостьову лекцію для аспірантів прочитав директор Київського міжнародного інституту соціології В.Паніотто. Потенційні стейкхолдери (Чурилов М., директор центру SQCIS, Горбачик А. доц. Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, національний координатор найпотужнішого міжнародного проекту «European Social Survey», Бакіров В., президент Соціологічної асоціації України) є членами Вченої ради Інституту, і беруть участь в обговоренні усіх питань реалізації ОП, удосконаленні навчальних планів, обговоренні тематики дисертаційних робіт тощо.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Наукові співробітники Інституту, які задіяні в освітньо-науковому процесі, як правило поєднують наукову діяльність з участю в прикладних соціологічних дослідженнях. Зокрема д.соціол.н. Стегній О.Г. є співзасновником Центру соціальних і маркетингових досліджень «СОЦИС», д.соціол.н. Чепурко Г.І. – завідувачка Центру соціальних експертиз. У викладанні дисциплін використовуються гостьові лекції, зокрема д.с.н., доцент кафедри соціології НаУКМА Малиш Л. запрошується для участі в курсі «Теоретико-методологічні основи структурного аналізу в соціології». В програмах освітніх компонентів передбачені індивідуальні завдання, які ґрунтуються на відвідуванні аспірантами пленарних та секційних засідань найбільш відомих соціологічних форумів з наступним обговоренням виступів провідних світових і вітчизняних соціологів. Зокрема в рамках курсів «Теоретико-методологічні основи

структурного аналізу в соціології» аспіранти слухали і обговорювали доповідь П. Штомпки – професора теоретичної соціології в Ягеллонському університеті в Кракові (Польща); в курсі «Соціологічні дослідження культурних процесів в українському суспільстві» обговорювалися доповіді, представлені різними регіональними відділеннями Соціологічної асоціації України; в рамках курсу Аспірантський дослідницький семінар відбулося обговорення виступів XIII Львівського соціологічного форуму, в рамках курсу «Соціологія суб'єктивної реальності» аспіранти слухали і обговорювали лекцію почесного професора Сорбонни М.Маффесолі.

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

Згідно п.1.7. Положення про порядок підвищення кваліфікації наукових співробітників в Інституті соціології НАН України (https://isnasu.org.ua/assets/files/aspirant/vnutrishni-dokumenti/poryadok_pidvishhennya-kvalifikacii.pdf) основними видами підвищення кваліфікації є інституційна (участь у конгресах, експертних семінарах, стажування), а також індивідуальна (на робочому місці), які можуть поєднуватись. Порядком встановлено види підвищення кваліфікації наукових та науково-педагогічних працівників на умовах самоосвіти із визначенням обсягів визнання результатів в кредитах ЄКТС. Порядок та умови визнання результатів підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників регулюються спеціальним положенням (<https://isnasu.org.ua/assets/files/aspirant/vnutrishni-dokumenti/poryadok-viznannya-samoosviti.pdf>). Вчена рада Інституту щорічно здійснює на основі визначених в ньому вимог комплексну оцінку результатів підвищення кваліфікації шляхом формальної та інформальної освіти науково-педагогічних працівників і приймає рішення щодо їх визнання або невизнання. Зокрема 4 викладачів протягом двох ОНП підвищили кваліфікацію шляхом захисту дисертації на здобуття наукового ступеня «доктор соціологічних наук». Викладачі підвищують кваліфікацію у Міжнародному центрі неформальної освіти, на факультеті соціології Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, на освітньому майданчику з підвищення кваліфікації Української школи архетипіки (сертифікати внесені в ЄДЕБО).

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

Система заходів, спрямованих на підвищення фахового рівня й викладацької майстерності в Інституті, передбачає моральні й матеріальні заохочення. Вона регламентується розпорядженням Президії НАН України і передбачає оплату викладання, звільнення від частки наукового навантаження тощо. Результати викладання враховуються при матеріальному відзначенні науково-педагогічних працівників у формі преміювання, яке здійснюється відповідно до чинного законодавства України. Моральною формою заохочення є відзнака НАН України «За підготовку наукової зміни». Нею відзначено Гаранта ОНП проф. О.Злобіну.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

Досягнення визначених ОНП цілей та програмних результатів навчання забезпечується матеріально-технічною базою та інфраструктурою Інституту. Навчальний простір створює можливості для спілкування та навчання аспірантів: є навчальна аудиторія, комп'ютерний зал на 12 посадкових місць, фокус-групові кімнати, з якої процес проведення фокус-групових інтерв'ю виводиться в навчальну аудиторію, що дозволяє аспірантам наочно слідкувати за технікою і навичками роботи модератора. Для індивідуальної і групової роботи використовуються також читальний зал бібліотеки, актовий зал, приміщення наукових відділів, що максимально розширює простір для спілкування. Усі приміщення оснащені обладнанням для очного та дистанційного навчання та комунікації. Для самостійної роботи аспірантам доступні усі ресурси бібліотеки інституту, фонд якої нараховує більше 22 тис. наукових видань з соціальних наук різними мовами. В інституті функціонує локальна комп'ютерна мережа з виділеним файловим сервером з розподіленим доступом, на якому розміщено особисті папки користувачів. Через цю мережу аспіранти мають необмежений доступ до мережі Інтернет як через кабельний зв'язок, так і через бездротовий Wi-Fi, а також безплатний доступ до наукометричних баз на платформі «Research4Life».

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

Інститут забезпечує вільний доступ аспірантів до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, що створює сприятливе середовище для навчання і наукової діяльності. Графік освітнього процесу має на меті забезпечити час для збалансованої і планомірної роботи аспірантів над розвитком фахових і загальних компетентностей (під час навчальної роботи у семестрах) та індивідуальної дослідницької діяльності (під час дослідницьких періодів). Створюються можливості для апробації наукових здобутків аспірантів в межах організованих інститутом наукових конференцій, круглих столів тощо. В Інституті вже 16 років проводиться національний конкурс «Кращий молодий соціолог року», до участі в якому заохочуються й аспіранти. Важливим інструментом виявлення і врахування потреб та інтересів наукової молоді є інституціалізована ініціатива молодих науковців «Аспірантський клуб», створена за підтримки Гаранта ОНП та дирекції Інституту. Місією «Аспірантського клубу» є сприяння розвитку наукового потенціалу та академічного зростання молодих дослідників, створення стимулюючого та сприятливого середовища,

де аспіранти зможуть розвиватися як науковці, отримувати підтримку та співпрацювати з досвідченими науковцями. На основі попереднього опитування (<https://isnasu.org.ua/assets/files/aspirant/opituvannya-shhodo-diyalnosti-aspirantskogo-klubu.pdf>) визначається список запрошених фахівців, з якими регулярно проводяться зустрічі (<https://isnasu.org.ua/institute/aspirantura/aspirantskij-klub.php>).

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

Інститут забезпечує безпечність освітнього середовища аспірантів дотриманням норм техніки безпеки і правил протипожежної безпеки, систематичним інструктуванням науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти. Зараховані в аспірантуру знайомляться з правилами та обмеженнями користування обладнанням в комп'ютерному залі та учбовому приміщенні, шляхами евакуації у випадку пожежі, місцями доступу до первинних засобів пожежогасіння. У всіх приміщеннях дотримано санітарно-охоронні норми. Інститут слідкує за технічним станом приміщень, обладнання, стану інженерно-технічних комунікацій та за необхідності здійснює їх ремонт. В разі повітряної тривоги є можливість укриватися у підвальному приміщенні Інституту. На вахті у чергового є аптечка з набором ліків для надання першої допомоги. Прозитивний стан психічного здоров'я аспірантів забезпечується через створення загальної доброзичливої атмосфери співробітництва та підтримки в ході освітнього процесу та проведення наукових досліджень. Особливе місце в цьому питанні відводиться відділу соціальної психології, науково-педагогічні працівники якого задіяні в освітньому процесі і можуть надавати аспірантам психологічні консультації.

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

Освітня підтримка здобувачів вищої освіти, що безпосередньо стосується організації навчання, характеризується потрібним навчально-методичним забезпеченням, забезпеченням науковою та методичною літературою, яка знаходиться у вільному доступі в бібліотеці або надається аспірантам викладачами в електронному вигляді. Освітня підтримка включає в себе також індивідуальну взаємодію викладачів, наукових керівників із аспірантами. Аспіранти можуть користуватися консультативною підтримкою усіх наукових відділів, керівництва Інституту. Інформаційну підтримку надають гарант ОНП, завідувач аспірантури, наукові керівники здобувачів, викладачі ОНП. Аспіранти отримують своєчасну інформацію про конференції, круглі столи, стажування і про можливі форми участі в цих та інших заходах. Згідно з результатами опитування аспіранти користуються усіма зазначеними каналами отримання інформації (<https://isnasu.org.ua/institute/aspirantura/gromadske-obgovorennya.php>). Аспіранти користуються правом на перерву у навчанні з поважних причин, що регулюються Положенням про організацію освітнього процесу. Так, правом на академічну відпустку за сімейними обставинами скористались аспіранти М.Савченко (з 31.10.2022 до 30.10.2023), К.Артикуца (з 1.02.2024 до 31.01.2025) та І.Винчик (з 1.02.2024 до 31.01.2025); Ю.Бігун перебуває у відпустці по догляду за дитиною (з 23.06.2021 до 23.06.2024), до їх індивідуальних планів виконання ОНП були внесені відповідні зміни.

Аспіранти можуть морально і матеріально заохочуватися шляхом оголошення подяки, надання грошової премії та інших видів заохочення, що визначені рішеннями Вченої ради. Зокрема аспірантці К.Артикуца винесено подяку за роботу з воїнами в якості інструктора тактичної медицини, в тому числі і в зоні бойових дій (наказ № 79 від 26.09.2023р.). З метою заохочення аспірантів Інституту, які виконують навчальний та індивідуальний план у повному обсязі, беруть участь у науковій діяльності відділів та згідно пунктів Положення щодо матеріальної допомоги аспірантам, на виконання рішення Комісії із розподілу коштів стипендіального аспірантського фонду аспірантам надається матеріальна допомога. Іногородні аспіранти мають право на отримання місця для проживання у гуртожитках НАН України.

Координатором надання освітньої, організаційної, консультативної та соціальної підтримки і інформації є завідувач аспірантури та докторантури. Протягом періоду реалізації ОП скарг щодо незадоволеності підтримкою від аспірантів не надходило.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

В Інституті реалізовано комплекс заходів щодо безперешкодного доступу та розміщення у приміщеннях осіб з особливими освітніми потребами, організований безперешкодний доступ автомобільного транспорту у двір Інституту для маломобільних груп населення. Оскільки в приміщенні відсутній ліфт, навчальні заняття з участю осіб з особливими потребами можна проводити на першому поверсі у приміщеннях читального залу бібліотеки та актового залу, де забезпечено підключення до локальної мережі Інституту та доступ до мережі Інтернет як через кабельний зв'язок, так і через бездротовий Wi-Fi. На першому поверсі у будівлі цілодобово знаходиться черговий, який має можливість оперативно здійснювати допомогу. Наразі, люди з особливими потребами не зверталися до Інституту з метою вступу до аспірантури.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

Політика та процедури врегулювання конфліктних ситуацій, у тому числі пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією, визначаються у Положенні про академічну доброчесність працівників та здобувачів

вищої освіти Інституту соціології НАН України, Положенні про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти третього рівня в аспірантурі Інституту соціології НАН України та Положенні про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій в Інституті соціології НАН України (<https://isnasu.org.ua/institute/aspirantura/vnutrishni-dokumenti.php>). Доступність політики та процедур врегулювання конфліктних ситуацій для учасників освітньо-наукового процесу забезпечується шляхом вільного доступу до цих документів на сайті Інституту. У зазначених положеннях прописані заходи щодо виявлення та запобігання конфліктним ситуаціям, алгоритм дій на випадок виникнення конфліктних ситуацій та способи їхнього врегулювання. У разі виникнення конфліктних ситуацій в Інституті може бути створена комісія з вирішення конфліктних ситуацій з широкими повноваженнями та інструментарієм, спрямованим на ефективне розв'язання будь-яких потенційно конфліктних питань. Врегулюванню конфліктів між аспірантом і науковим керівником або науковим відділом, де виконується дослідження, сприяє гарант ОНП. Упродовж періоду дії ОНП «Соціологія» двічі розглядалися конфліктні ситуації між науковим керівником та здобувачем ступеня доктора філософії. У випадку із здобувачем М.Савченко ініціатором відмови від керівництва виступив науковий керівник, який констатував неспроможність вплинути на аспіранта у зв'язку з відставанням у виконанні індивідуального плану. В ході консультацій, проведених Гарантом ОНП та представниками дирекції з учасниками конфлікту, аспіранту було запропоновано змінити керівника і перейти до іншого наукового відділу із збереженням затвердженої теми дослідження. Рішення щодо зміни наукового керівника було прийнято за взаємною згодою сторін і затверджено Вченою радою. Наразі М. Савченко завершує роботу над дисертацією співпраці з новим науковим керівником. Між аспірантом Є.Соснюком і науковим керівником виникли розбіжності в процесі роботи над останнім розділом дисертації стосовно бачення напряму дослідження. Для вирішення конфліктної ситуації вони звернулися до Гаранта ОНП. Аспірант починав навчання в науковому відділі соціальної психології, але потім його керівник став завідувачем іншого наукового відділу, куди перейшов і здобувач. Після консультацій сторони дійшли згоди щодо повернення аспіранта до відділу соціальної психології і зміни наукового керівника. Є. Соснюк завершив наукове дослідження, дисертація пройшла попереднє обговорення на засіданні відділу, наразі здобувач працює над врахуванням висловлених пропозицій та зауважень. Інших конфліктних ситуацій, які б потребували відповідного регулювання, зафіксовано не було.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП унормовані «Положенням про порядок розроблення, моніторингу та оновлення освітньо-наукової програми третього рівня вищої освіти в Інституті соціології НАН України» (<https://isnasu.org.ua/assets/files/aspirant/vnutrishni-dokumenti/monitoring-onp.pdf>)

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Освітньо-наукова програма розробляється проектною групою на чолі з гарантом та затверджується Вченою радою. Моніторинг ОНП здійснюється випусковим відділом. Результати моніторингу, пропозиції стейкхолдерів регулярно, не рідше ніж раз на півроку розглядаються комісією з удосконалення ОНП, до якої входять за посадою: Гарант ОНП, завідувач випускового відділу, завідувач аспірантури та докторантури, завідувачі відділів, члени проектною групи розробки ОНП. Рішення комісії про необхідність внесення змін до ОНП доводиться Гарантом ОНП до відома керівництва Інституту. Директор Інституту видає наказ про оновлення ОНП та доручає проектній групі з розробки та оновлення ОНП внести необхідні зміни в ОНП. Проект оновленої ОНП після обговорення і доопрацювання подається на розгляд і затвердження до Вченої Ради.

Перша редакція освітньо-наукової програми «Соціологія» була підготовлена проектною групою, затверджена Вченою радою і ліцензована за наказом МОН України № 1111 від 15.09.2016. У 2020 році з метою забезпечення дотримання вимог Закону України «Про вищу освіту» форму та опіс ОНП приведено у відповідність до Європейських стандартів і рекомендації забезпечення якості вищої освіти; нову редакцію ОНП було затверджено рішенням Вченої ради від 14.12.2020 р. та введено в дію наказом директора від 31.12.2020 № 107. В оновленні редакції ОНП було враховано колегіальну оцінку, яку здійснювали аспіранти, викладачі, наукові керівники, гаранті інших програм за тією ж спеціальністю, партнерські наукові інституції та соціологічні центри. Зокрема було зрештою уточнення в переліку компетентностей і програмних результатів, внесено зміни до переліку вибіркових дисциплін (виключено курси «Соціологічне знання та влада» та «Теорія та практика соціологічних досліджень електоральної поведінки» та додано курси «Інтернет як ресурс демократизації сучасного українського суспільства» та «Життєвий комфорт в умовах урбанізації»), перенесено Комплексний іспит на третій рік навчання. У зв'язку з затвердженням Стандарту вищої освіти зі спеціальності 054 «Соціологія» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (наказ МОН України від 30.12.2021 р. № 1505) було підготовлено нову редакцію ОНП (затверджено рішенням Вченої ради Інституту соціології НАНУ від 31.05.2022 р. та введена в дію наказом директора від 1.06.2022 № 73). В цій редакції перелік компетентностей і програмних результатів навчання приведений у відповідність до Стандарту, а також розширено перелік вибіркових дисциплін, зокрема додані курси «Теоретична інтерпретація базових концептів та робочих понять соціологічного дослідження» та «Протидія маніпулятивним технологіям». В межах освітніх компонентів ОНП «Соціологія» щорічно переглядаються і уточнюються методи викладання, форми оцінювання, зміст РНП. На основі моніторингу ОНП готуються нові курси, зокрема наразі на обговорення представлені проекти нових курсів «Академічне письмо англійською мовою» та «Аналіз даних у програмному середовищі R».

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

□
Аспіранти мають можливість висловлювати свої думки щодо змісту ОНП кількома шляхами: 1) в процесі спілкування з викладачами під час освітнього процесу; 2) через обговорення питань щодо змін з гарантом програми; 3) через внесення пропозицій на засіданнях наукових відділів, коли обговорюються відповідні питання; 4) в процесі анкетування; 5) під час обговорення ходу реалізації ОНП на розширеному засіданні, в якому беруть участь гарант освітньо-наукової програми, завідувач випускового відділу, представники дирекції, завідувачі відділів, в яких аспіранти здійснюють дисертаційні дослідження, аспіранти та їх наукові керівники; 6) під час процедури атестації на засіданнях вченої ради; 7) на засіданнях Аспірантського клубу з подальшою процедурою винесення пропозиції на розгляд Гаранта ОНП. За результатами запитів і побажань аспірантів щодо підсилення теоретико методологічної підготовки при оновленні ОНП в 2022 році до переліку вибіркових дисциплін було включено курс «Теоретична інтерпретація базових концептів та робочих понять соціологічного дослідження», пропозиції щодо збільшення обсягу вивчення іноземної мови було враховано через розробку курсу «Академічне письмо англійською мовою», пропозиції щодо розширення викладання методів враховано через розробку курсу «Аналіз даних у програмному середовищі R», який зараз виставлений на обговорення. За ініціативою самих аспірантів в межах Аспірантського клубу пропонуються відкриті лекції, та інші навчальні заходи.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Аспіранти Інституту не мають окремого органу самоврядування однак можуть брати участь в процесах удосконалення ОНП шляхом участі в роботі аспірантського клубу, на засідання якого запрошуються представники дирекції, сейкхолдери, аспіранти інших ОНП, а також висловлювати свої пропозиції та зауваження на засіданнях наукових відділів та Вченої ради Інституту.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

□
□
Інститут постійно підтримує зв'язок з широким колом потенційних і реальних роботодавців. Для обговорення і удосконалення результатів наукової та освітньої діяльності з підготовки фахівців вищої кваліфікації за спеціальністю «Соціологія» активно застосовується комунікативна платформа у формах наукових семінарів, конференцій, виступів перед роботодавцями перед аспірантами, реалізації спільних проєктів, експертизи і рецензування наукових праць. Представники роботодавців беруть участь в роботі Вченої ради інституту. Важливим джерелом комунікації є участь стейкхолдерів в роботі журі щорічного конкурсу «Кращий молодий соціолог року», де формується спільна думка щодо рівня розвитку компетентностей молодих вчених. Безпосередній обмін досвідом відбувається між гарантими ОНП. Зокрема в ході зустрічей на Круглому столі за участі гарантів ОНП «Соціологія» та стейкхолдерів. По результатах зустрічі Інститут обрано майданчиком для постійного обміну досвідом між гарантими ОНП. Рецензії на ОНП «Соціологія» надані ключовими представниками партнерських організацій академічного (ІПіЕНД НАНУ), університетського (НТУУ «КПІ»), практично-дослідницького (КМІС) середовищ. Найширше коло стейкхолдерів об'єднує Соціологічна асоціація України (САУ), голова якої також виступив рецензентом ОНП.

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

□
Інформація щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників аспірантури збирається завідувачем аспірантури та докорпоративи і відповідні дані щорічно передаються до Президії НАН України. інформація про кар'єрні траєкторії випускників ОП збирається також науковими керівниками здобувачів під час особистого спілкування з ними. Випускники аспірантури запрошуються на обговорення ходу реалізації ОНП і продовжують комунікувати в межах ініціативи молодих науковців «Аспірантський клуб».

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

□
За час реалізації ОНП «Соціологія» за результатами внутрішнього контролю забезпечення якості освіти суттєвих недоліків не виявлено. Однак з моменту ліцензування ОНП перебуває у стані перманентного пошуку оптимальної моделі. Упродовж цих років уточнювався і змінювався навчальний план, розроблялися нові курси фахової підготовки. Щорічно відбувається моніторинг робочих програм навчальних дисциплін з точки зору їх сучасності, взаємозв'язку отримуваних знань з визначеними компетентностями, урахування тенденції розвитку спеціальності. Зокрема у 2022 році у програмах усіх дисциплін було переглянуто рекомендовані джерела і виключено усі посилання на джерела, видані мовою агресора. В ході щорічного перегляду робочих програм до них включено теми, присвячені аналізу змін українського суспільства під час війни. Під час воєнного стану у зв'язку з обмеженням доступу до приміщення інституту, освітній процес здійснюється через дистанційну форму навчання. Також до розкладу занять було додано графіки зустрічей аспірантів з науковими керівниками.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

ОНП 054 «Соціологія» проходить процедуру акредитації вперше, тому наразі зауваження та пропозиції присутні тільки з боку стейкхолдерів та здебільшого враховані в остаточній версії програми.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Специфіка Інституту соціології як академічної установи передбачає що ОП фактично сама є елементом академічного середовища. Відповідно як розробка, так і реалізація ОП спрямована насамперед на підготовку науковців силами науковців. Всі викладачі, які забезпечують освітню складову є представниками академічної спільноти. Питання освітнього складника обговорюються на засіданнях наукових відділів, дирекції та Вченої ради Інституту, в яких беруть участь представники академічної спільноти, наукові співробітники Інституту, аспіранти тощо. Забезпечення якості ОП є предметом обговорення в наукових відділах та на Вченій раді під час проведення щорічної атестації аспірантів. Також до цього процесу долучалися представники інших академічних інститутів та університетської спільноти, які надали схвальні рецензії на освітню програму.

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Згідно Положення про порядок розроблення, моніторингу та оновлення освітньо-наукової програми за якість освітньо-наукової програми несуть відповідальність Гарант освітньої програми, випусковий відділ, наукові та науково-педагогічні працівники, які її реалізують. За розробку ОП відповідає проектна група, яка складається з представників дирекції та наукових відділів та очолюється гарантом ОП. Відповідальність за провадження освітньої діяльності, її організаційне, методичне і наукове забезпечення несе випусковий відділ Інституту. Внутрішнє організаційно-методичне забезпечення якості освіти здійснюється завідувачем аспірантури та докторантури. Результати моніторингу ОП, не рідше ніж раз на рік розглядаються комісією з удосконалення ОП, до якої входять за посадою: Гарант ОП, завідувач випускового відділу, завідувач аспірантури та докторантури, завідувачі відділів, наукові керівники аспірантів та авторський колектив ОП. Контроль за своєчасною і якісною підготовкою всіх проектів оновлених ОП забезпечує заступник директора з наукової роботи. Усі питання, пов'язані з організацією, змістом, процесом реалізації ОП розглядаються і затверджуються Вченою радою Інституту.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Освітньо-науковий процес в Інституті регулюють наступні документи:

1. Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Інституті соціології НАН України.
 2. Положення про порядок розроблення, моніторингу та оновлення освітньо-наукової програми третього рівня вищої освіти в Інституті соціології НАН України.
 3. Положення про Гаранта освітньо-наукової програми.
 4. Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти третього рівня в аспірантурі Інституту соціології НАН України.
 5. Положення про порядок оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії.
 6. Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти третього рівня права на вибір навчальних дисциплін.
 7. Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти третього рівня.
 8. Положення про порядок та умови визнання результатів підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників.
 9. Положення про академічну доброчесність працівників та здобувачів вищої освіти Інституту соціології НАН України.
 10. Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій в Інституті соціології НАН України.
- Усі ці документи викладено у вільний доступ на сайті інституту (<https://isnasu.org.ua/institute/aspirantura/vnutrishni-dokumenti.php>)

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

Сторінка Громадське обговорення <https://isnasu.org.ua/institute/aspirantura/gromadske-obgovorennya.php>

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

10. Навчання через дослідження

Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів)

Наукові інтереси і рівень фахової підготовки аспірантів визначаються при їх вступі на ОНП засобами подання абітурієнтами Дослідницької пропозиції (вимоги див. <https://isnasu.org.ua/institute/aspirantura/vstupnikam.php>), та з урахуванням їх попередніх співбесід з потенційними науковими керівниками. Актуалізована аспірантами під час вступу інформація про свої плани, бачення та інтереси потім враховується в процесі формування тем досліджень. Гарант освітньої програми, завідувач випускового відділу, завідувачі наукових відділів після їх зарахування проводять консультації для вступників в ході яких здобувачі мають нагоду точніше сформулювати власні дослідницькі цілі. Протягом 2 місяців аспіранти працюють над розробкою проекту дисертаційного дослідження, який презентують на Вченій раді. Підготовка проекту є одним з основних програмних результатів занять з обов'язкових дисциплін «Методологія, організація та технологія наукових досліджень» та «Розробка дисертаційного проекту». Ці та інші обов'язкові навчальні дисципліни – «Іноземна мова професійного спрямування для підготовки аспірантів до рівня С1», «Теоретико-методологічні основи структурного аналізу в соціології», «Соціологічні дослідження культурних процесів в українському суспільстві», «Аспірантський дослідницький семінар» дотичні усім темам здобувачів. Здобувачі також можуть обирати вибіркові дисципліни відповідно до своїх наукових інтересів.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю та/або галуззю

Дослідницька діяльність є головним змістом аспірантської підготовки, її розвиток забезпечується структурно-логічною схемою ОНП. Обов'язкові дисципліни «Методологія, організація та технологія наукових досліджень», «Розробка дисертаційного проекту» та «Аспірантський дослідницький семінар» формують методологічну культуру здобувачів, курси «Теоретико-методологічні основи структурного аналізу в соціології» та «Соціологічні дослідження культурних процесів в українському суспільстві» задають систему соціологічних координат в теоретичному та онтологічному вимірах, дисципліна «Іноземна мова професійного спрямування для підготовки аспірантів до рівня С1» розвиває здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень англійською мовою. Загальні і фахові компетентності науковця-дослідника поглиблюються за допомогою вибіркового освітніх компонентів, форми аудиторної роботи яких максимально наближені до практичної наукової діяльності. Зокрема прикладом поєднання навчання та дослідження може слугувати стаття у фаховому виданні «Соціологія, теорія, методи, маркетинг» (<http://stmm.in.ua/archive/ukr/2019-3/7.pdf>), яку аспіранти Плющ В., Соснюк Є., Шалімова О. підготували разом з викладачем Дембіцьким С. на основі дослідження, здійсненого в ході вибіркового курсу «Валідизація в соціологічному дослідженні: сутність та процедури».

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

Інститут є науково-дослідною установою тому при розробці ОНП було прийнято рішення надати аспірантам можливість набуття педагогічного досвіду організації освітнього процесу у ЗВО партнері – Київському національному університеті ім. Тараса Шевченка. Оскільки на попередньому рівні вищої освіти магістри опановують компетентності, необхідні для викладача ЗВО, підготовка до викладацької діяльності здійснюється в межах реалізації освітнього компонента «Аспірантська педагогічна практика». Основною метою педагогічної практики є вироблення і закріплення педагогічних навичок, вдосконалення знань, необхідних для роботи у вищих навчальних закладах, формування вмінь застосовувати їх у навчально-виховному процесі під час виконання функцій викладача. Здобувачі в ході асистентської практики спочатку вивчають досвід провідних викладачів факультету соціології Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, а також набувають досвід проведення лекцій та семінарських занять для студентів факультету соціології на рівні бакалаврату, а потім планують і проводять лекції та семінарські заняття на курсах освітньої складової ОНП Соціологія в Інституті соціології НАН України. Керівником практики є науковий керівник аспіранта, формою заключного контролю є залік, який виставляється на основі захисту аспірантом звіту за результатами проходження практики на засіданні випускового відділу.

Продемонструйте дотичність тем наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів) напрямом досліджень наукових керівників

Для забезпечення відповідності дисертаційних тем аспірантів напрямом досліджень наукових керівників при вступі до аспірантури абітурієнти подають Дослідницьку пропозицію, яка відбиває їхні інтереси і є підставою для обрання наукового відділу, в якому буде виконуватися дослідження. Переважно аспіранти залучені до реалізації науковими колективами актуальних науково-дослідних тем. Зокрема К.Кріжік, працює над дослідженням життєвих перспектив вимушених українських мігрантів, що є частиною теми відділу «Соціальні очікування як чинник конструювання взаємодій в умовах суспільної нестабільності», керівником якої є її науковий керівник д.с.н. О. Злобіна. Аспірант В. Луконін досліджує адаптацію молоді до ринку праці, що узгоджується з науковою темою відділу «Соціальні структури нестандартної зайнятості в сучасному українському суспільстві: соціологічний вимір». Його науковий

керівник к.с.н. В. Смакота є керівником цієї НДР. Аспірантка Ю. Гетман досліджує інституалізацію громадсько-політичної онлайн-активності під керівництвом д.с.н. О. Резніка, який є провідним вітчизняним дослідником громадянських практик. Дослідження Р. Пришви, яке присвячене аналізу чинників соціальних революцій, дотично до праць наукового керівника д.с.н. Н. Отрешко про дослідження картин соціального світу в сучасній соціології. Аспірантка А. Костенко розробляє тему трансформації міського простору внаслідок воєнних дій, а її керівник д.с.н. Л. Скокова досліджує змінені війною ландшафти як соціальну проблему.

Опишіть з посиланням на конкретні приклади, як ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів)

Інститут забезпечує широкі можливості для проведення наукових досліджень аспірантів. Здобувачам доступні усі ресурси бібліотеки інституту, фонд якої нараховує більше 22 тис. наукових видань з соціальних наук різними мовами. Існує постійна можливість використання комп'ютерного робочого місця з доступом до Інтернету та офісної техніки, включаючи принтери, сканери, проектор тощо. В інституті функціонує локальна комп'ютерна мережа через яку аспіранти мають доступ до унікальної бази даних моніторингу «Українське суспільство», яка використовується ними для підготовки власних дисертаційних досліджень. На комп'ютерах мережі встановлено програмне забезпечення для статистичного аналізу (IBM SPSS Statistics). Аспірантам забезпечено онлайн-доступ до Research4Life Free. Інститут є організатором і співорганізатором низки щорічних міжнародних наукових конференцій, зокрема вже 16 років проводиться національний конкурс «Кращий молодий соціолог року», брати участь в якому заохочуються й аспіранти. Переможці конкурсу нагороджуються грошовими преміями (https://isnasu.org.ua/news/news_item.php?id=kraschiy-molodyi-sociolog-roku-2024). З 2023 року НАН України започаткувала конкурс "Найкращий молодий вчений академії", до участі в якому також заохочуються аспіранти. Результати досліджень аспіранти безкоштовно публікують у науковому фаховому виданні «Соціологія: теорія, методи, маркетинг» (категорія «Б»), що індексується в наукометричних базах Index Copernicus International, Google Scholar.

Проаналізуйте, як ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, наведіть конкретні проекти та заходи

Долучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти забезпечується завдяки присутності Інституту у світовому і європейському дослідницькому просторі насамперед у формі керівництва співробітниками Інституту міжнародними дослідницькими проектами та участі в Конгресах Міжнародної та Європейської соціологічної асоціації. Відомі зарубіжні соціологи виступають с повідомленнями на Вченій раді й інших наукових заходах, що дає аспірантам можливість з перших рук знайомитися з результатами їх теоретико-методологічних розробок. Аспіранти також беруть участь у міжнародних наукових форумах. Зокрема аспірант В. Луконін у 2022 році брав участь у конференції Фундації європейською прогресивних досліджень (FEPS), що сприяло налагодженню його контактів з польськими науковцями з метою подальшої співпраці у проведенні порівняльного дослідження польської та української молоді. Аспіранти мають можливість стажування в Інституті соціології факультету економіки та соціології Університету Лодзі, з яким Інститут має угоду про співробітництво. Важливу роль відіграє національний конкурс «Кращий молодий соціолог року», переможці й призери попередніх років запрошувалися на міжнародні стажування, а декілька з них і сьогодні працюють в дослідницьких групах низки європейських університетів.

Опишіть участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Усі наукові керівники здобувачів є керівниками та співвиконавцями наукових проектів. Зокрема за останні 5 років О. Злобіна була керівником, а Н. Соболева та М. Паращевін співвиконавцями проектів «Агенти соціальних змін в суспільстві нестійкої інституційності», «Соціальні очікування як чинник конструювання взаємодій в умовах суспільної нестабільності», наразі О.Злобіна є науковим консультантом проекту «Formative research EORE Ukraine», який виконується в Україні на замовлення ВВС; Н. Отрешко співвиконавець проектів «Теоретичні дослідницькі програми в сучасній соціології: тренди та потенціал» та «Теоретичний синтез в сучасній соціології: підстави, проблеми, перспективи»; О.Резнік здійснював керівництво НДР «Чинники ставлення громадян до державної влади: соціологічний аналіз» та «Популістські орієнтації громадян у перехідному суспільстві: особливості прояву та чинники формування»; Л.Скокова керувала проектом «Системні ризики нестабільного суспільства: бідність, соціальна напруженість, культурна інволюція», є співвиконавцем проекту «Продуктування та трансформація культурних ідентичностей в українському суспільстві: смислові орієнтири і механізми легітимації»; к.с.н. В. Смакота керівник проекту «Соціальні структури нестандартної зайнятості в сучасному українському суспільстві: соціологічний вимір». За результатами завершених проектів видано монографії за науковою редакцією керівників проектів. Усі наукові керівники систематично публікують статті у наукових фахових виданнях, в тому числі індексованих у Web of Science/ Scopus.

Опишіть чинні практики дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів)

Дотримання академічної доброчесності науковими керівниками та аспірантами передбачає: посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну наукову діяльність; об'єктивне оцінювання результатів наукової роботи та результатів навчання здобувачів вищої освіти. Аспірант зобов'язується на усіх етапах своєї підготовки дотримуватись принципів академічної доброчесності. Науковий керівник демонструє застосування принципів

академічної доброчесності на власному прикладі та веде роз'яснення щодо принципів академічної доброчесності, недопустимості використання чужих доробків, плагіату, самоплагіату. Постійний моніторинг дотримання аспірантами принципів академічної доброчесності здійснюють також викладачі ОНП, випусковий відділ, Гарант ОНП. Дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності перевіряється на етапі рецензування наукових публікацій при рекомендації їх до друку Вченою радою Інституту; peer-review наукових статей редколегією фахового видання Інституту. Дисертаційні роботи на здобуття наукового ступеня доктора філософії перевіряються на плагіат.

Продемонструйте, що ЗВО вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

Згідно Положення про академічну доброчесність працівників та здобувачів вищої освіти Інституту соціології НАН України (<https://isnasu.org.ua/assets/files/aspirant/vnutrishni-dokumenti/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>) відповідальність за дотримання академічної доброчесності під час здійснення наукової діяльності покладається на всіх наукових працівників та здобувачів Інституту. У разі виявлення фактів порушення академічної доброчесності науковими працівниками чи аспірантами за рішенням Вченої ради Інституту створюється Комісія з питань етики та академічної доброчесності. Висновки комісії є підставою для призначення виду академічної відповідальності. Зокрема особи, які вчинили порушення академічної доброчесності в процесі наукової і науково-педагогічної роботи, не залучаються до наукового керівництва. Якщо такі порушення виявлені з боку діючого наукового керівника аспіранта, Вчена рада приймає рішення про заміну наукового керівника згідно інтересів аспіранта. Факти порушення правил академічної доброчесності в Інституті дотепер відсутні.

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

Представлена ОНП має як сильні, так і слабкі сторони. Сильними сторонами програми є:

- поєднання виразної академічної спрямованості з надзвичайною практичною актуальністю. Освітня складова програми побудована на основі досліджень наукових відділів інституту, що забезпечує включення здобувачів у сучасний соціологічний дискурс;
- актуальність і сучасність вибіркового курсу, підготовлених на основі докторських дисертацій, захищених науковцями інституту в останні 5 років;
- концентрація на аспірантах, максимально повне врахування їхніх наукових інтересів створення академічного середовища в якому молоді науковці можуть отримувати консультації з ключових проблем методології, теорії та емпіричної складової моніторингу змін українського суспільства через комунікацію з безпосередніми розробниками і виконавцями цього комплексного дослідження;
- високий рівень професіоналізму науково-педагогічних працівників, задіяних у реалізації ОНП. Гарант, наукові керівники та викладачі обов'язкових і вибіркового дисциплін мають, вагомі наукові публікації, значний досвід наукової експертизи, консультування, участі у міжнародних проектах, підготовки кандидатів та докторів наук;
- наявність та тривала традиція функціонування власної спецради, аспірантури та докторантури з соціології, якість яких є визнаною як в Україні, так і в світі;
- наявність власного фахового видання для публікації результатів наукових досліджень та бази для публікації колективних та індивідуальних монографій.

Слабкими сторонами програми є:

- недостатність фінансування за рахунок державного бюджету розвитку матеріально-технічної й інформаційної бази, придбання фахової літератури, підписки періодичних видань, оплати відряджень та стажування;
- недостатній розвиток міжнародних програм академічної мобільності;
- недостатньо систематичне залучення стейкхолдерів, зокрема роботодавців, до процесу перегляду ОНП;
- недостатньо ефективна індивідуально-психологічна підтримка здобувачів. Не всі зараховані на навчання аспіранти успішно його завершують. Протягом існування PhD програми кілька аспірантів з різних особистих причин припинили або перервали роботу над дисертаційним проектом.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

Перспективи розвитку ОНП «Соціологія» в Інституті є предметом обговорення на Вченій раді і на засіданнях комісії з удосконалення ОНП, в межах професійних комунікацій в Соціологічній асоціації України, із випускниками аспірантури. Інститут визначає наступні перспективи розвитку ОНП:

- розширення та оновлення тематики наукових досліджень аспірантів відповідно до сучасних потреб дослідження українського суспільства в умовах війни та повоєнного відновлення; створення банку тем досліджень, що розробляються здобувачами усіх ОНП «Соціологія», та банку тем дисертації, захищених випускниками програм;
- постійний перегляд вибіркового освітніх компонентів залежно від наукових інтересів здобувачів вищої освіти ОНП «Соціологія», оновлення освітніх компонентів з включенням до робочих програм результатів завершених науковими відділами науково-дослідних робіт;
- розробка нових вибіркового дисциплін, зокрема спрямованих на розвиток компетентностей аналізу великих даних;
- активізація консультаційних зв'язків між розробниками ОНП «Соціологія», що впроваджуються в інших вітчизняних ЗВО;
- посилення зв'язків з усіма групами стейкхолдерів; організація регулярних зустрічей із ними з метою оновлення відповідно до потреб та інтересів цих груп, вимог сучасного ринку праці, ринку надання освітніх послуг тощо;
- посилення заохочення стажування науково-педагогічних працівників, які забезпечують освітній процес, зокрема на

факультетах соціології провідних українських університетів
- подальший розвиток інтернаціоналізації програми засобами академічного обміну (для аспірантів і викладачів ОНП), спільних проектів і публікації із закордонними партнерами;
- розширення співпраці з роботодавцями – пошук потенційних партнерів серед стейкхолдерів, залучення їх до роботи Аспірантського клубу, поширення практики гостьових лекцій та зустрічей аспірантів з стейкхолдерами;
- популяризація ОНП «Соціологія», її особливостей, унікальності (в ЗМІ, соціальних мережах, під час наукових заходів тощо) з метою забезпечення динаміки розвитку контингенту здобувачів вищої освіти; посилення інформаційної роботи зі здобувачами вищої освіти ОС «магістр» зі спеціальності «Соціологія» та суміжними спеціальностями;
- залучення випускників ОНП «Соціологія» до участі у процедурах моніторингу ОНП.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: ГОЛОВАХА ЄВГЕНІЙ ІВАНОВИЧ

Дата: 02.05.2024 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
ОК.2. Методологія, організація та технологія наукових досліджень	навчальна дисципліна	<i>rp_metodologiya_naukovih-doslidzhen_2023.pdf</i>	cj6SDXerHmIxYSfIlCElg8tFwucfCvZ5hWgA5e8soxo=	Комп'ютери, монітори. Фонди наукової бібліотеки Інституту. Доступ до комп'ютерної мережі інституту з виділеним файловим сервером з розподіленим доступом, через яку аспіранти мають доступ до бази даних моніторингу «Українське суспільство. На комп'ютерах мережі встановлено програмне забезпечення для статистичного аналізу (IBM SPSS Statistics). Доступ до ресурсів IRBIS, доступ до мережі Інтернет, онлайн-доступ через платформу Research4Life Free до академічного та професійного рецензованого контенту.
ОК.3. Розробка дисертаційного проекту	навчальна дисципліна	<i>rp_p_rozrobka-disertacijnogo-proektu_2023.pdf</i>	rQY/ROy7eZ5OLtgM MzY7WqkWDHdU/l7U5HH9UIyJvXg=	Комп'ютери, монітори. Фонди наукової бібліотеки Інституту. Доступ до комп'ютерної мережі інституту з виділеним файловим сервером з розподіленим доступом. Доступ до ресурсів IRBIS, доступ до мережі Інтернет, онлайн-доступ через платформу Research4Life Free до академічного та професійного рецензованого контенту.
ОК.4. Соціологічні дослідження культурних процесів в українському суспільстві	навчальна дисципліна	<i>rp_monitoring-kultprocesiv_2023.pdf</i>	oPbqUJjxUDYNEGZIBB952rySPdoyf/csqT vPp1P8iYw=	Комп'ютери, монітори. Фонди наукової бібліотеки Інституту. Доступ до комп'ютерної мережі інституту з виділеним файловим сервером з розподіленим доступом, через яку аспіранти мають доступ до бази даних моніторингу «Українське суспільство. На комп'ютерах мережі встановлено програмне забезпечення для статистичного аналізу (IBM SPSS Statistics). Доступ до ресурсів IRBIS, доступ до мережі Інтернет, онлайн-доступ через платформу Research4Life Free до академічного та професійного рецензованого контенту.
ОК.5. Теоретико-методологічні проблеми структурного аналізу в соціології	навчальна дисципліна	<i>rp_osnovi-strukturnogo-analizu-v-socolog_2023.pdf</i>	bagAfaZXItyoen5PmO1azLE7PibebE5VV7oq4QWSkMI=	Комп'ютери, монітори. Фонди наукової бібліотеки Інституту. Доступ до комп'ютерної мережі інституту з виділеним файловим сервером з розподіленим доступом, через яку аспіранти мають доступ до бази даних моніторингу «Українське суспільство. На комп'ютерах мережі встановлено програмне забезпечення для статистичного аналізу (IBM SPSS Statistics). Доступ до ресурсів IRBIS, доступ до мережі Інтернет, онлайн-доступ через платформу

				Research4Life Free до академічного та професійного рецензованого контенту.
Аспірантський дослідницький семінар	навчальна дисципліна	<i>rp_asprantskii-seminar_2023.pdf</i>	hW6/9FFYcowRCYK PHPznNvHVJf1/t4 LmUj2seM/1aw=	Комп'ютери, монітори. Фонди наукової бібліотеки Інституту. Доступ до комп'ютерної мережі інституту з виділеним файловим сервером з розподіленим доступом, через яку аспіранти мають доступ до бази даних моніторингу «Українське суспільство. На комп'ютерах мережі встановлено програмне забезпечення для статистичного аналізу (IBM SPSS Statistics). Доступ до ресурсів IRBIS, доступ до мережі Інтернет, онлайн-доступ через платформу Research4Life Free до академічного та професійного рецензованого контенту.
ОК.7. Асистентська педагогічна практика	практика	<i>rp_asistentska-pedagogichna-praktika_2023.pdf</i>	XJ+SmZpXQcc8p8D uMRPN7E/yWt/sJ9 nc974cZoSqYw8=	Комп'ютери, монітори. Фонди наукової бібліотеки Інституту. Доступ до комп'ютерної мережі інституту з виділеним файловим сервером з розподіленим доступом. Доступ до ресурсів IRBIS, доступ до мережі Інтернет, онлайн-доступ через платформу Research4Life Free до академічного та професійного рецензованого контенту. Матеріально-технічне та /або інформаційне забезпечення бази практики
ОК.1. Іноземна мова професійного спрямування для підготовки аспірантів до рівня С1	навчальна дисципліна	<i>2023_programa_ino-zemni-movy-c1.pdf</i>	QXCn4SXXKuCVSwm wnvysefiy2d2zSveKV oK4gClZw5Ho=	Освітній компонент реалізується Центром наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України. Центр забезпечує матеріально-технічне та інформаційне забезпечення

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ІД викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
138224	Скокова Людмила Георгіївна	Провідний науковий співробітник, Основне місце роботи	Відділ соціології культури та масової комунікації	Диплом спеціаліста, Луганський педагогічний інститут імені Т.Г. Шевченка, рік закінчення: 1987, спеціальність: історія та педагогіка, Диплом доктора наук ДД 009404, виданий 16.12.2019	33	ОК.4. Соціологічні дослідження культурних процесів в українському суспільстві	Науковий керівник проекту «Системні ризики нестабільного суспільства: бідність, соціальна напруженість, культурна інволюція». Виконувався у межах програми КПКВК 6541230 «Підтримка розвитку пріоритетних напрямів наукових досліджень на 2020 рік за результатами конкурсу

						<p>дослідницьких проектів установ НАН України в галузі соціогуманітарних наук. Google Scholar h-index 9. Автор більше 100 наук. праць, у т.ч.: 2 індивідуальних монографій, науковий редактор монографій і навчальних посібників, в тому числі: Ризики в сучасному нестабільному суспільстві: соціальні і культурні виміри / за ред. Л.Скокової. Київ: Інститут соціології НАН України, 2021. 350 с. Співавтор колективних монографій, в тому числі: Ідентичність часів війни: трансформації та практики визнання [Бурлачук В., Костенко Н., Наумова М. та ін.]; за ред. Н.Костенко. Київ: Інститут соціології НАН України, 2023; Цінності та ціннісні зміни в сучасному суспільстві: тренди і перспективи [Н.Костенко, А.Ручка, Л.Скокова та ін.]; за ред.Н.Костенко. Київ: Інститут соціології НАН України, 2020. 358 с. Участь у культурі: люди, спільноти, стани [Н.Костенко, А.Ручка, Л.Скокова та ін.]; / за ред. Н. Костенко. К.: Ін-т соціології НАН України, 2018.</p>
93423	Чепурко Гульбаршин Іскаківна	Завідувачка відділу соціальної експертизи, Основне місце роботи	Відділ соціальної експертизи	Диплом спеціаліста, Казахський державний університет ім. С.М. Кірова, рік закінчення: 1982, спеціальність: Історія, Диплом доктора наук ДД 005383, виданий 09.11.2006	36	<p>ОК.2. Методологія, організація та технологія наукових досліджень</p> <p>Наук, керівництво: підготовлено і захищено 2 кандидатських дисертації; Член спец, спец, вченої ради Д 26.229.01 (2019-2021) Член редколегій фахового видання з соціології «Соціологія: теорія, методи, маркетинг» (Київ, категорія Б). Автор більше 200 наук. праць. Публікації за останні 5 років: Scopus 1.Gulbarshyn Chepurko (2022). DEVELOPMENT OF MODERN SOCIOLOGICAL EDUCATION IN UKRAINE: PROBLEMS,</p>

PROSPECTS. Iryna Mykytiuk, Gulbarshyn Chepurko, Natalia Sobolieva, Myroslava Kukhta, Inna Shevel. Revista Ibero-Americana de Estudos em Educação, Araraquara, 2022/03/30. SP, Brasil e-ISSN: 1982-5587. DOI Prefix: 10.21723/giaee .

Монографії (розділи)

1. Чепурко, Г.І. (2023) (ред.) «Поведінкові стратегії населення в умовах поширення соціально небезпечних хвороб» Київ: Інститут соціології НАН України, 2021

2. Чепурко, Г.І. (2021) «Глобальні ризики: системний характер та руйнівний потенціал. Ризики в сучасному нестабільному суспільстві: соціальні і культурні виміри: монографія за ред. Л.Г. Скокової. Київ: Інститут соціології НАН України, 2021. С.67-82.

3. Чепурко Г.І. Модернізація: теоретичні і методологічні проблеми (Розділ І). Модернізація українського суспільства: концептуалізація і соціальні практики: монографія /відп. ред. Г.Чепурко. Київ: Інститут соціології НАН України, 2020. С.9-68.

4. Чепурко Г.І. Основні типи модернізації та їх специфіка (Розділ 2). Модернізація українського суспільства: концептуалізація і соціальні практики: монографія /відп. ред. Г. Чепурко. Київ: Інститут соціології НАН України, 2020. С.69-106.

5. Чепурко Г.І. Особливості сучасної української моделі модернізації (результати експертного опитування) (Розділ 5). Модернізація українського суспільства: концептуалізація і соціальні практики: монографія /відп.ред. Г.Чепурко. Київ: Інститут соціології НАН України, 2020. С.206-237.

6. Чепурко Г.І.
Формування
відповідальності в
українському
суспільстві (Розділ 3.)
Формування
відповідального
суспільства: держава,
політичні рухи, бізнес:
монографія /за ред.
доктора соц. н. В.
Резніка. Київ: Інститут
соціології НАН
України, 2019. С. 76-
105.
Категорія «Б»
1. Чепурко, Г.
Чинники, що
зумовлюють
поведінкові моделі
уразливих груп
населення за умов
поширення соціально
небезпечних хвороб
(за результатами
експертного
опитування).
Соціологія: теорія,
методи, маркетинг.
2023. №1. С. 140-168.
2. Чепурко, Г. Ринок
праці України: сучасні
виклики та ризики.
Соціологія: теорія,
методи, маркетинг. №
3, 2022. С. 121-148.
DOI 10.15407/sociology
2022.03.121.
3. Чепурко, Г.І.
Пандемія COVID-19:
виклики і загрози у
соціальній сфері.
Соціологія: теорія,
методи, маркетинг.
2021 № 2. С.94-105.
Orcid:
<https://orcid.org/0000-0001-7540-5174>
4. Чепурко Г.І.
Глобальні ризики та їх
системний характер.
Соціологія: теорія,
методи, маркетинг.
2020. №3. С.80-98.
5. G. Chepurko, V.
Pylypenko Value issues
in the light of the
sociological theory
development.
Соціологія: теорія,
методи, маркетинг.
№4. 2020. С.147-160.
6. Чепурко Г.І. Стан,
проблеми та
перспективи
модернізації
українського
суспільства: експертні
оцінки . Соціологія:
теорія, методи,
маркетинг. 2020. №1.
С.41-65.
7. В.Пилипенко,
Г.Чепурко,
Ю.Привалов
Метатеорії на початку
XXI століття:
модернізаційний
вектор соціології.
Соціологія: теорія,
методи, маркетинг.

						<p>2019. №3. С.82-101.</p> <p>8. Чепурко Г.І. Роль держави у формуванні відповідального суспільства. Соціологія: теорія, методи, маркетинг. 2019. №2. С. 20-25.</p> <p>9. G.Chepurko. Internal homonegativity among men having sex with men: a comparative cross-national study/O. Shestakovskiy, M. Kasiaczuk, O.Trofymenko, G.Chepurko, V.Djuma, S.Howell / Соціологія: теорія, методи, маркетинг. 2019. №1. С.145-171.</p> <p>10. В.Денисенко, Г.Чепурко, В.Піддубний Особливості модернізації українського суспільства в умовах глобалізації. Вісник Львівського університету. Філософсько-політологічні студії. 2018. Вип.17. С.145-154.</p> <p>11. Gulbarshyn Chepurko, Valerii Pylypenko. Modernisation Processes as Seen in Light of the Theory and Methodology. Соціологія, теорія, методи, маркетинг. 2018. №2. С.215-231.</p> <p>Виступи на 10 міжнародних конференціях за останні п'ять років (2018-2022pp.)</p>	
191478	Стегній Олександр Григорович	Провідний науковий співробітник, Основне місце роботи	Відділ методології та методів соціології	Диплом спеціаліста, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, рік закінчення: 1985, спеціальність: 6.020302 історія, Диплом доктора наук ДД 003231, виданий 10.12.2003	30	ОК.2. Методологія, організація та технологія наукових досліджень	<p>Наук. керівництво: підготовлена і захищена 1 кандидатська дисертація; член спец. вченої ради Д.26.001.30 т. (2018-2021 pp.) та спец. вченої ради Д 26.229.01 (2019-2021). Член консультативної ради фахового видання з соціології «Соціологія: теорія, методи, маркетинг» (Київ, категорія Б); член редколегії Вісника Львівського університету. Серія соціологічна (Львів, категорія Б). Член Дослідницького комітету 24 «Суспільство і довкілля» Міжнародної Соціологічної Асоціації (ISA) з 2008 р.</p> <p>h-index Google Scholar</p>

						<p>13. Автор 170 наук, праць, у т.ч.: 4 індивідуальних монографій, 1 у співавторстві. Публікації Категорії Б:</p> <p>Публічний простір достовірності соціологічного знання: case «електоральні дослідження» // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. — 2020. — №3; Біополітика в період пандемії COVID-19: дилеми суспільної безпеки та свободи. // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. — 2021. — №2; Емпірична ідентифікація рівня компетентності респондентів в масових опитуваннях // Український соціум. — 2021. — №2; Дискурсивний аспект достовірності емпіричного соціологічного знання // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. — 2022. — №2.; Антропоцентрична парадигма ведення сучасної війни // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. — 2023. — №1.</p>	
160294	Соболева Наталя Іванівна	Провідний науковий співробітник, Основне місце роботи	Відділ соціальної психології	Диплом спеціаліста, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, рік закінчення: 1978, спеціальність: 6.030102 психологія, Диплом доктора наук ДД 004776, виданий 19.01.2006	44	ОК.3. Розробка дисертаційного проекту	<p>Наук. керівництво: підготовлено і захищено 2 кандидатські і 1 докторська дисертація; член спец. вченої ради Д 26.229.01 (2019-2021) Член консультативної ради фахового видання з соціології «Соціологія: теорія, методи, маркетинг» (Київ, категорія Б). h-index Google Scholar 8. Автор більше 180 наук, праць, у т.ч.: 3 індивідуальних монографій, науковий редактор монографії Ніколаєнко В.Л., Ніколаєнко Л.Г., Яковенко Ю.І. (2021) Соціологіка мислення Толкотта Парсонса. Web of Science Core Collection/Scopus: https://doi.org/10.46502/issn.1856-7576/2022.16.02.5 https://revistaeduweb.org/index.php/eduweb/article/view/433/455 Sobolieva N. Development of modern sociological education in Ukraine:</p>

						<p>problems, prospects. / Iryna Mykytiuk, Gulbarshyn Chepurko, Natalia Sobolieva, Myroslava Kukhta, Inna Shevel // Eduweb, 2022, abril-junio, v.16, n.2. /82-94</p> <p>Категорія «Б» Соболева, Н. І., Маргинюк, І. О. (2020). Соціальні зміни та агенти змін в сучасному світі: соціологічні рефлексії. Соціальні технології: актуальні проблеми теорії і практики, 86, 77–88. Запоріжжя https://doi.org/10.32840/2707-9147.2020.86.8</p> <p>Соболева, Н., Кухта М. Молодь України у період суспільних турбулентностей 2019–2021 // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. — 2023. — №3.</p>	
21482	Злобіна Олена Геннадіївна	Завідувачка відділу соціальної психології, Основне місце роботи	Відділ соціальної психології	<p>Диплом спеціаліста, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, рік закінчення: 1973, спеціальність: Психологія, Диплом доктора наук ДД 004601, виданий 15.12.2005, Атестат професора 12ПР 008649, виданий 25.04.2013</p>	50	<p>ОК.1. Іноземна мова професійного спрямування для підготовки аспірантів до рівня С1</p>	<p>++++Через технічні проблеми в базі ЄДЕБО не відображається, тому дані подані на викладача тут++++ Викладач -Ільченко Ольга Михайлівна Посада - заступник директора з наукової роботи, завідувач кафедри іноземних мов Підрозділ - Центр наукових досліджень та викладання іноземних мов НАНУ Кваліфікація - Доктор філологічних наук (10.02.04 – Германські мови), ВАК України, 2003р., Тема дисертації: «Етикетизація англо-американського наукового дискурсу». Вчене звання: професор, 2003р. Стаж - 35 років У 1994 та 1998/1999 роках стажувалася у США, у т.ч. за програмою імені Фулбрайта. Член Європейської асоціації навчання академічному письму. h-index Google Scholar 5. Автор та співавтор понад 100 наукових та навчально-методичних праць, включаючи 7 книг, серед яких – монографія “Етикет англomовного наукового дискурсу”, підручник “Англійська для науковців”, посібники</p>

						<p>“Стратегії впливу: секрети ділового та фахового письма” та “Секрети красного письменства”, а також “Англо-українсько-російський словник міжнародної комунікації: наука, техніка, освіта, журналістика”.</p> <p>Ilchenko, O. (2023). BRAVE NEW WORDS: Bulletin of Taras Shevchenko National University of Kyiv. Literary Studies. Linguistics. Folklore Studies, (1(33)), 136-137. https://doi.org/10.17721/1728-2659.2023.33.23.</p> <p>Kramar, N., & Ilchenko, O. (2021). From intriguing to misleading: The ambivalent role of metaphor in modern astrophysical and cosmological terminology. Amazonia Investiga, 10(46), 92-100. https://doi.org/10.34069/AI/2021.46.10.8</p> <p>Kramar, N., & Ilchenko, O. (2020). “VAGUE BUT EXCITING” – the narrative behind the history of timothy berners-lee’s invention of the web. Information and Telecommunication Sciences. https://doi.org/10.20535/2411-2976.22020.92-99</p>	
21482	Злобіна Олена Геннадіївна	Завідувачка відділу соціальної психології, Основне місце роботи	Відділ соціальної психології	Диплом спеціаліста, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, рік закінчення: 1973, спеціальність: Психологія, Диплом доктора наук ДД 004601, виданий 15.12.2005, Атестат професора 12ПР 008649, виданий 25.04.2013	50	Аспірантський семинар	Лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки 2014 року Наук. керівництво: підготовлено і захищено 9 кандидатських і 1 докторська дисертація; член спец. вченої ради Д.26.001.30 (2018-2021 рр.) та спец. вченої ради Д 26.229.01 (2019-2021) Член редколегій фахового видання з соціології «Соціологія: теорія, методи, маркетинг» (Київ, категорія Б). Наук. керівник проекту «Загрози людському потенціалу України:: депопуляція, хвороби, міграції». Виконувався у межах програми КПКВК 6541230 «Підтримка розвитку пріоритетних напрямів наукових

досліджень на 2018 рік за результатами конкурсу дослідницьких проектів установ НАН України в галузі соціогуманітарних наук.
h-index Google Scholar 14. Автор більше 250 наук., праць, у т.ч.: 5 індивідуальних монографій, науковий редактор 7 монографій, в тому числі:
Злобіна О. (ред.) (2019). Соціальна напруженість у кризовому соціумі: соціально-психологічний аналіз. Інститут соціології НАН України
Злобіна О. (ред.) (2022). Агенти соціальних змін у суспільстві нестійкої інституційності. Інститут соціології НАН України.
Категорія «Б»
Злобіна О., Бевзенко Л., (2021). Волонтерство в умовах інституційних та структурних змін: генеза та агентні впливи. □
Український □ соціологічний журнал, випуск 26, с. 27-38.
<https://doi.org/10.26565/2077-5105-2021-26>
Злобіна О., Близнюк Є. (2021). Афективна поляризація як маркер суспільного розколу: нові підходи до дослідження. Український соціум. №4(79). С. 9–25.
<https://doi.org/10.15407/socium2021.04.009>
Степаненко В., Злобіна, О., Головаха Є., Дембіцький С., Найдюнова Л. (2023). Стрес, спричинений війною та ресурси соціально-психологічної стійкості: огляд теоретичних концептуалізацій. Соціологія: теорія, методи, маркетинг, 4, 66–82.
Розділи в колективних монографіях
Злобіна, О. (2023). Психоемоційний стан населення на тлі війни: від мобілізації ресурсів до поляризації оцінок. Українське суспільство в умовах війни. 2023. Інститут соціології НАНУ.

						С.177-208. Злобіна, О. (2022). Взаємодія між українською та російською спільнотами: «нарративні фрейми» майбутнього України суспільство в умовах війни. 2022. Інститут соціології НАНУ. С.337-346.	
174636	Симончук Олена Володимирівна	Провідний науковий співробітник, Основне місце роботи	Відділ соціальних структур	Диплом спеціаліста, Київський державний університет імені Т.Г. Шевченка, рік закінчення: 1987, спеціальність: психологія, Диплом доктора наук ДД 009254, виданий 15.10.2019	32	ОК.5. Теоретико-методологічні проблеми структурного аналізу в соціології	Член редколегії фахового видання з соціології «Соціологія: теорія, методи, маркетинг» (Київ, категорія Б). h-index Google Scholar 11. Автор більше 100 наук. праць, у т.ч.: двох індивідуальних монографій і 12 колективних монографій, науковий редактор монографії, в тому числі: Симончук, О. (2022). Авторефлексія високоосвічених представників покоління. У С. Макеев & Н. Коваліско (Ред.), Перевесники Незалежності. Силуети покоління у часі та подіях (сс. 111–152). Київ: Інститут соціології НАН України. Симончук, О. (2021). Системні ризики невідповідності освіти і зайнятості. У Л. Скокова (Ред.), Ризики в сучасному нестабільному суспільстві: соціальні і культурні виміри (сс. 125–145). Київ: Інститут соціології НАН України. Симончук, О. (2021). Соціальні відмінності в самооцінках стану здоров'я та доступності медичних послуг. У В. Степаненко (Ред.), Пандемія COVID-19 в Україні: соціальні наслідки (сс. 169–184). Київ: Інтерсервіс. Симончук, О. (2021). Соціально-статусні самооцінки українців: зміни в часі (2009–2019). Соціологія: теорія, методи, маркетинг, 1, 5–24. Симончук, О. (2020). Класовий вимір сприйняття соціальної нерівності: варіації у часі. В Оксамитна, С., & Симончук, О. (Ред.), Динаміка сприйняття соціальної нерівності в Україні: за даними

						<p>Міжнародної програми соціальних досліджень 2009 і 2019 років (с. 127–149). Київ: Інститут соціології НАН України.</p> <p>Simonchuk, E. (2020). Dynamics of Class Structure in Post-Soviet Ukraine. In A. Veira-Ramos, T. Liubyva, & I. Golovakha (Eds.), Ukraine in Transformation: from Soviet Republic to European Society (pp. 55–90). Palgrave Macmillan.</p> <p>Simonchuk, E. (2018). Labor Movement in Post-Soviet Ukraine. In V. Bakirov & Y. Golovakha (Eds.). Ukrainian Sociology in the 21st Century: Theory, Methods, Research Results (pp. 355–376). Kharkiv: V. N. Kazarin Kharkiv National University.</p> <p>Симончук, О. (2018). Соціальні класи в сучасних суспільствах: евристичний потенціал класового аналізу. Київ: Інститут соціології НАН України.</p>
--	--	--	--	--	--	--

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	ПРН відповідає результату навчання, визначеному стандартом вищої освіти (або охоплює його)	Обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
<i>ПРНО1. Мати передові концептуальні та методологічні знання з соціології та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, та отримання нових знань у сфері соціології та/або</i>	☐	ОК.2. Методологія, організація та технологія наукових досліджень	Лекції, семінари, індивідуальна письмова робота, самостійна робота за темами, підсумкове есе	Поточний контроль, участь у дискусійній частині лекції, доповіді за темою семінарського заняття, участь у індивідуально-груповому обговоренні, оцінка індивідуального письмового завдання, оцінка підсумкового есе

<p>здійснення інновацій ПРНО5. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження з соціології та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики. ПРНО7. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи ПРНО9. Глибоко розуміти загальні принципи та методи соціально-поведінкових наук, а також методологію наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях у сфері соціології та у викладацькій практиці</p>				
<p>ПРНО3. Розробляти та реалізовувати наукові та/або прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми соціології з врахуванням етичних, соціальних, економічних та правових аспектів. ПРНО5. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження з соціології та дотичних міждисциплінарних</p>	☐	<p>ОК.3. Розробка дисертаційного проекту</p>	<p>Лекції, семінари, індивідуальне письмове завдання, план-проспект власного дисертаційного дослідження, самостійна робота за темами</p>	<p>Поточний контроль, участь у дискусійній частині лекції, доповіді за темою семінарського заняття, участь у індивідуально-груповому обговоренні, оцінка індивідуального письмового завдання, оцінка плану-проспекту власного дисертаційного дослідження</p>

<p>напрямів з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики. ПРНО6. Критично аналізувати та узагальнювати результати власних досліджень і доробок інших дослідників у контексті всього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної наукової проблеми.</p>				
<p>ПРНО8. Розробляти і викладати спеціальні дисципліни з соціології у закладах вищої освіти, здійснювати навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. ПРНО9. Глибоко розуміти загальні принципи та методи соціально-поведінкових наук, а також методологію наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях та у викладацькій практиці</p>	☐	<p>ОК.7. Асистентська педагогічна практика</p>	<p>Підготовка матеріалів лекційних та семінарських занять, відвідування занять викладачів, інших аспірантів, узагальнення набутого досвіду (обговорення відвідуваних занять, рецензії на відкриті заняття), проведення лекційних та семінарських занять, самостійна робота</p>	<p>Поточний контроль оцінка конспектів лекції та презентаційний матеріалів до них, оцінка методичних матеріалів до семінарських занять, оцінка рецензій на відвідані лекції, семінарські заняття, оцінка проведення навчальних занять Підсумковий контроль захист звіту про проходження практики</p>
<p>ПРНО2. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми соціології державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у провідних наукових виданнях. ПРНО4. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема результати емпіричних досліджень та теоретичного аналізу соціальних систем і процесів, наявні соціологічні дані. ПРНО6. Критично</p>	☐	<p>Аспірантський дослідницький семінар</p>	<p>Лекція, письмові індивідуальні завдання, усна презентація підготовлених письмових завдань на практичних заняттях, індивідуально-групове обговорення, письмовий текст наукової публікації по результатах дослідження, самостійна робота за темами</p>	<p>Поточний контроль, участь у дискусійній частині лекції, доповіді за темою семінарського заняття, участь у індивідуально-груповому обговоренні, оцінка індивідуального письмового завдання. Підсумковий контроль – оцінка тексту наукової публікації по результатах дослідження</p>

<p>аналізувати та узагальнювати результати власних досліджень і доробок інших дослідників у контексті всього комплексу сучасних знань щодо ☐ досліджуваної наукової проблеми.</p>				
<p><i>ПРНО1. Мати передові концептуальні та методологічні знання з соціології та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, та отримання нових знань у сфері соціології та/або здійснення інновацій ПРНОЗ. Розробляти та реалізовувати наукові та/або прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми соціології з врахуванням етичних, соціальних, економічних та правових аспектів. ПРНО9. Розуміти загальні принципи та методи соціально-поведінкових наук, а також методологію наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях у сфері соціології та у викладацькій практиці</i></p>	<p>☐</p>	<p>ОК.5. Теоретико-методологічні проблеми структурного аналізу в соціології</p>	<p>Лекції, семінари, індивідуальне письмове завдання, самостійна робота за темами</p>	<p>Поточний контроль, участь у дискусійній частині лекції, доповіді за темою семінарського заняття, участь у індивідуально-груповому обговоренні, оцінка індивідуального письмового завдання. Підсумковий контроль - екзамен</p>
<p><i>ПРНО1. Мати передові концептуальні та методологічні знання з соціології та на межі предметних галузей, а також</i></p>	<p>☐</p>	<p>ОК.4. Соціологічні дослідження культурних процесів в українському суспільстві</p>	<p>Лекції, семінари, індивідуальні письмові завдання, підсумкове есе за проблематикою курсу самостійна робота за темами</p>	<p>Поточний контроль, участь у дискусійній частині лекції, доповіді за темою семінарського заняття, участь у індивідуально-груповому обговоренні, оцінка індивідуального письмового завдання,</p>

<p>дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, та отримання нових знань у сфері соціології культури ПРНО4.</p> <p>Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема результати емпіричних досліджень та теоретичного аналізу соціальних систем і процесів, наявні соціологічні дані.</p> <p>ПРНО6. Критично аналізувати та узагальнювати результати власних досліджень і доробок інших дослідників у контексті всього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної наукової проблеми.</p>				<p>оцінка підсумкового есе за проблематикою курсу</p>
--	--	--	--	---